

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

**KAUNO TECHNOLOGIJOS UNIVERSITETO (KTU)
KETINAMOS VYKDYTI STUDIJŲ PROGRAMOS
*DIZAINAS TVARIAI ATEIČIAI***

**VERTINIMO IŠVADOS
2025 m.**

Ekspertų grupė:

1. Prof. dr. Rimantas Plungė (grupės vadovas), akademinės bendruomenės atstovas
2. Doc. Andrejus Repovas, akademinės bendruomenės atstovas
3. Agna Petkevičiūtė, akademinės bendruomenės narė, studentų atstovė

Vertinimo koordinadorius – Danutė Reketienė

2025
Vilnius

DUOMENYS APIE PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Dizainas tvariai ateičiai
Studijų kryptių grupė (-ės)	Menai (P) – pagrindinė studijų kryptių grupė (papildomų studijų kryptių grupės: Verslo ir viešoji vadyba (L); Inžinerijos mokslai (E))
Studijų kryptis (-ys)	P02 Dizainas – pagrindinė studijų kryptis (papildomos studijų kryptys: L02 Vadyba, E03 Aplinkos inžinerija)
Studijų programos rūšis	Universitetinės studijos
Studijų pakopa	Antroji
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė (2)
Studijų programos apimtis kreditais	120
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Menų magistras (tarpkryptinė studijų programa)

TURINYS

I. ĮŽANGA.....	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	5
2.1. STUDIJŲ TIKSLAI, REZULTATAI IR TURINYS.....	5
2.2. MOKSLO (MENO) IR STUDIJŲ VEIKLOS SĄSAJOS	11
2.3. STUDENTŲ PRIĖMIMAS IR PARAMA.....	14
2.4. STUDIJAVIMAS, STUDIJŲ PASIEKIMAI IR ABSOLVENTŲ UŽIMTUMAS.....	17
2.5. DĖSTYTOJAI	22
2.6. STUDIJŲ MATERIALIEJI IŠTEKLIAI	25
2.7. STUDIJŲ KOKYBĖS VALDYMAS IR VIEŠINIMAS.....	28
III. REKOMENDACIJOS	31
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS	33

I. ĮŽANGA

Ketinamą vykdyti universitetinių studijų antrosios pakopos programą *Dizainas tvariai ateičiai* (toliau – *Programa*), kurią numato vykdyti Kauno technologijos universitetas (toliau KTU), vertino *Studijų kokybės vertinimo centro* (toliau – SKVC) sudaryta ekspertų grupė. Išorinio vertinimo tikslas – atlikti studijų programos ir jos vykdymo kokybės analizę bei pateikti rekomendacijas studijų programai tobulinti.

Vertinant *Programą* buvo remiamasi KTU pateiktu ketinamos vykdyti studijų programos aprašu (toliau – *Programos aprašas*) ir bei 2025 m. balandžio 1 d. vykusio ekspertų vizito į KTU rezultatais.

Išorinį vertinimą ekspertų grupė pradėjo nuo *Programos* aprašo ir jo priedų nagrinėjimo. *Programą* vertinant vadovautasi Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu, SKVC direktoriaus 2019 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-149 patvirtinta *Ketinamų vykdyti studijų programų vertinimo metodika* (toliau – *Metodika*), Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1168 patvirtintu *Bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų aprašu* (toliau – *Bendrieji studijų vykdymo reikalavimai*), kitais išoriniam vertinimui reikalingais dokumentais.

2025 m. balandžio 1 d. vyko ekspertų grupės vizitas į KTU, kurio metu ekspertai susitiko su universiteto administracija, *Programos* aprašo grupės rengėjais, numatomais *Programos* dėstytojais, socialiniais partneriais, susipažino su fakulteto materialine baze (auditorijomis, biblioteka, laboratorijomis, technine ir programine įranga). Vizito pabaigoje administracijos atstovai ir dėstytojai buvo supažindinti su bendraisiais ekspertų grupės pastebėjimais ir apibendrinimais.

2025 m. balandžio mėn. ekspertų grupė parengė ir SKVC pateikė *Programos* vertinimo išvadų projektą su rekomendacijomis patobulinti *Programos* aprašą per 10 darbo dienų. *Programos* rengėjai atsižvelgdami į rekomendacijas pakoregavo *Programos* aprašą, pateikė papildomus dokumentus. Ekspertai, įvertinę rekomendacijų per 10 darbo dienų įgyvendinimą, teikia galutines *Programos* vertinimo išvadas.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

2.1. STUDIJŲ TIKSLAI, REZULTATAI IR TURINYS

- *Programos tikslų ir studijų rezultatų atitikties visuomenės ir (ar) darbo rinkos poreikiams (egzilio sąlygomis veikiančiai aukštajai mokyklai netaikoma) įvertinimas.*

Šiuolaikinis pasaulis sparčiai kinta, transformuojasi, kelia naujus vystymosi ir tvarumo iššūkius. Kinta šiuolaikinio pasaulio socialinė tvarka, kultūra, menas, technologijos ir dizainas. Pasikeitusi verslo aplinka kelia naujus reikalavimus ir universitetams svarbu laiku pateikti inovatyvias, šiuolaikiškas studijų programas rengiančias su naujais šiuolaikinio pasaulio iššūkiais galinčias susidoroti specialistus.

Programa, programos rengėjų teigimu, atspindi šiuolaikišką požiūrį, kuriuo siekiama kurti dizaino sprendimus ne tik tenkinant vartotojų poreikius, bet ir saugant planetą. Šis požiūris nukreiptas į produktų, paslaugų ir jų sistemų kūrimą, vystymą, taikymą, taip pat vartojimo ir gyvenimo įpročių transformaciją siekiant tvaresnės ateities. *Programa* yra glaudžiai siejama su žiedinės ekonomikos modeliu, taip siekiama ilgalaikėje perspektyvoje užtikrinti tvarią žmonijos ateitį.

Ketinamos vykdyti antrosios pakopos tarpkryptinės studijų *Programos* poreikis yra grindžiamas keturiais pagrindiniais argumentais: ES siekiu vystyti žiedinę ekonomiką; ateities kompetencijų ir profesijų siejimu su tvariu veikimu; studentų išsakomu poreikiu; dizaino bendruomenės ir verslo išsakomu poreikiu. Programos rengėjai taip pat pažymi, kad rengiant programą svarbios ir keturios tvarumo kompetencijos *vertybių įsisąmoninimas (angl. Embodying Values)*, *kompleksiškumo valdymas (angl. Embracing Complexity)*, *ateities įsivaizdavimas (angl. Envisioning Future)*, *veikimas (angl. Acting)*. Pažymėtina, kad atliepiant išvardintus besikeičiančios kultūros ir socialinio būvio iššūkius studijų *Programa* yra parengta kaip tarpkryptinė antrosios pakopos studijų programa (P02 Dizainas – pagrindinė kryptis, L02 Vadyba, E03 Aplinkos inžinerija).

Programos apraše yra pateikiama daug perteklinės, edukacinės informacijos, tačiau tai nėra studijų programos aprašo trūkumas, labiau rengėjų pasirinktas pristatymo kelias.

Programos apraše pateikiamas *Programos* tikslas (15 psl.) – „išugdyti integruotas dizaino ir tvarumo kompetencijas, reikalingas produktams, paslaugoms ir jų sistemoms tvariai ateičiai tirti ir kurti“. Ekspertai mano, kad programos tikslą reikėtų tikslinti, nes kompetencijas galima ugdyti įvairiais būdais, dažnai tam nebūtina rengti studijų programas. Tikslą reikėtų koreguoti įvardijant, kad programos tikslas rengti specialistą, ar dizainerį turintį vienas ar kitas kompetencijas, gebantį kurti, taikyti... Specialisto ar dizainerio rengimas sistemiškai, nuosekliai, nepertraukiant ugdant kompetencijas jau reikalauja nuoseklios, gerai struktūruotos, resursais pagrįstos studijų programos rengimo – toks kelias yra natūraliausias ir efektyviausias.

Programos rezultatai atskleidžia ką pasieks studijuojantieji (18–19 psl.), tačiau pateikiami nenuosekliai, dažnai pasikartoja. A1 ir A2 rezultatai iš dalies pasikartoja ir persidengia. B grupės rezultatai pateikiami fragmentiškai, neaišku kodėl paminimi vieni tyrimų atlikimo

aspektai (metodų parinkimas (B2)) tačiau neminimas nuoseklus tyrimo vystymas (pvz. tyrimo dizaino sukūrimas). B grupės rezultatuose minimi moksliniai tyrimai, tačiau nieko neužsimenama apie meninius tyrimus (kituose rezultatuose minimi dizaino tyrimai, jie turi būti įvardinti ir B grupės rezultatuose). Programa yra tarpkryptinė ir tarpdiscipliniška, todėl vertėtų įtraukti ir meninius tyrimus. Aprašant B grupės rezultatus trūksta nuoseklumo ir sistematiškumo. C grupės (19 psl.) rezultatai kartojasi, rezultatai nekonkretūs, rezultatų esmė dingsta sudėtinių sakinių struktūrose. Socialiniai ir asmeniniai gebėjimai (19 psl.) yra pateikiami aiškiai, struktūruotai, nuosekliai ir tiksliai.

Numatytas *Programos* turinys atitinka programos rengėjų sumanymą rengti dizaino specialistus turinčius aplinkos inžinerijos ir vadybos kompetencijas. *Programos* tikslas, rezultatai ir dalykų (modulių) visuma taip pat atitinka Dizaino (menų P), Vadybos (verslo ir viešosios vadybos L) bei Aplinkos inžinerijos (inžineriniai mokslai E) studijų kryptių sampratą ir apibrėžtis, šių studijų kryptių rezultatams keliamus bendruosius ir specialiuosius reikalavimus, taip pat Bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų aprašu apibrėžtą tarpkryptinės studijų programos sampratą, kai studijų veiklos ir metodais grindžiama dalykų sąveika tarpdalykinėje aplinkoje siekiant išugdyti naujas žinias ir gebėjimus. Programą numatoma vykdyti nuolatine studijų forma, studijų trukmė – 2 metai, apimtis – 120 ECTS (1 ECTS kreditas atitinka 26,67 kontaktinio ir savarankiško darbo valandų). Absolventams bus suteikiamas P02 Dizaino krypties menų magistro kvalifikacinis laipsnis.

Programos apraše numatyta, jog viename semestre bus studijuojami 1–4 moduliai, kiekvienas modulis bus studijuojamas vieną semestrą. Pažymėtina, jog dauguma studijų modulių skirti *Programos* rezultatams pasiekti tarpdalykinėje aplinkoje, integruojant P02 Dizaino, L02 Vadybos ir E03 Inžinerinių mokslų studijų kryptių grupės studijų kryptių aprašais nustatytus žinių ir gebėjimų reikalavimus antrosios pakopos magistro studijoms. Studijų *Programa* tenkina Bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų aprašo nuostatas universitetinėms antrosios pakopos studijoms - Studijų programa (120 kreditų), vieno metų studijos yra 60 kreditų, vieno semestro – 30 kreditų. Dizaino krypties studijoms yra skirta 60 kreditų (50 proc. programos apimties), o L02 Vadybos ir E03 Aplinkos inžinerijos kryptims yra skirta po 15 kreditų, neįskaitant baigiamojo projekto. Baigiamajam projektui skirta 30 kreditų.

Pirmajame semestre pagrindinis dėmesys skiriamas tarpdisciplininėms žinioms, į tvarumą orientuotai mąstysenai ir dizaino tyrimų gebėjimams ugdyti, antrajame – pagrindinis dėmesys skiriamas dizaino kryptčiai (akcentuojami dizaino kryptties praktiniai ir tiriamieji gebėjimai ir vystoma į tvarumą orientuota mąstysena). Trečiasis semestras yra skirtas dizaino tyrimų ir tvarumo gebėjimams gilinti, kartu su dizaino gebėjimais integruojant tarpdisciplinines žinias. Šiame semestre yra koncentruotos ir alternatyvų studijos skirtos praktiniams tarpdisciplininėms gebėjimams ugdyti Vadybos L02 ir Aplinkos inžinerijos E03 kryptyse. Toks dalykų išdėstymas yra pakankamai nuoseklus, tačiau kelia ir diskusinių klausimų. Neaišku kodėl tik trečiame semestre koncentruotos studijų alternatyvos – tokiu būdu yra ribojamos studentų galimybės pasirinkti jiems svarbius dalykus (net jei tai viršija numatytą kreditų skaičių). Neaiškūs motyvai kodėl (pokalbių metu tai akcentavo programos rengėjai) tik trečiajame semestre numatyti Erasmus+ vizitai. Tai gali dar labiau riboti studijų alternatyvų pasirinkimą, ar beveik visiškai jas eliminuoti. Reikia tikėtis, kad alternatyvų pasirinkimo apribojimus kompensuos visų trijų – P02 Dizaino, L02 Vadybos, E03 Aplinkos inžinerijos integracija visuose studijų dalykuose (kaip tvirtinama programos apraše 25 psl.). Vykdyt

programą būtų tikslinga peržvelgti ir iš naujo įvertinti diskutuotinus dalykų nuoseklumo ir dėstymo semestruose aspektus ir esant būtinybei juos koreguoti.

Programos rengėjai pademonstravo, kad programos rengėjai ir dėstytojai yra sukaupę reikšmingą patirtį veikiant ne tik dizaino kūrybiniame lauke, bet ir, kartu su kitais KTU padaliniais, vykdant mokslinius tyrimus.

Programos absolventams bus suteikiamas Dizaino krypties menų magistro kvalifikacinis laipsnis, numatyta, jog *Programa* bus įgyvendinama Kauno technologijos universiteto (toliau – KTU) Mechanikos inžinerijos ir dizaino fakulteto (toliau – MIDF) Dizaino centre (toliau – KTU Dizaino centras), bendradarbiaujant su kitais KTU padaliniais – Ekonomikos ir verslo fakultetu (toliau – EVF) ir Aplinkos inžinerijos institutu (toliau – APINI), taip pat su užsienio partneriu Politecnico di Milano, dizaino mokykla.

Programą numatoma vykdyti anglų kalba, kas padės pritraukti ne tik Lietuvos aukštųjų mokyklų absolventus, suteiks pasirengimą veikti šiuolaikinėje Europos, pasaulio darbo rinkose, bei padės plėsti bendradarbiavimo su užsienio partneriais galimybes, taip pat įgalins ateityje (toks tikslas minėtas programos apraše) vykdyti studijų programą su užsienio universitetais (-u).

- *Programos tikslų ir studijų rezultatų atitikties institucijos misijai, veiklos tikslams ir strategijai įvertinimas.*

„KTU misija – Universiteto bendruomenė įsipareigoja užtikrinti studijų ir mokslo rezultatų kokybę, kurti pasitikėjimą, kūrybiškumą ir lyderystę grįstą Universiteto ekosistema.“ „KTU vizija – konkurencingas tarptautinėje erdvėje, tarpdisciplininis, naujas žinias ir inovacijas kuriantis ir perduodantis technologijų universitetas.“ Galima konstatuoti, kad šios *Programos* rengimas atitinka KTU nuosekliai vystomas ateities perspektyvas ir ekosisteminį mąstymą.

Programos rengėjai akcentuoja, kad *Programa* dera su universiteto siekiu tapti tarptautiniu mastu vertinamu universitetu. Programos rengėjai teigia, kad „Programa yra tarpdisciplininė ir aukšto tarptautiškumo lygio – ketinama ją vykdyti anglų kalba bendradarbiaujant su aukšto lygio universitetu – POLIMI, kuris 2024 m. menų ir dizaino (angl. Arts & Design) srityje pagal QS pasaulio universitetų reitingus yra #7 vietoje pasaulyje“.

Pasak programos rengėjų ši *Programa* ypač reikalinga KTU, nes universitetas neturi panašių programų ir nevykdo magistro studijų dizaino studijų kryptyje, kurią universitete ketinama vystyti. Kaip tvirtina programos rengėjai tam yra sukauptas reikšmingas įdirbis: MTEP rezultatai P02 Dizaino kryptyje sukaupia dėstytojų ekspertinė kompetencija dizaino žiedinei ekonomikai tema, MIDF, EVF ir CTF fakultetų mokslo / meno kryptyse (V003 Dizainas, S004 Ekonomika, S003 Vadyba ir T004 Aplinkos inžinerija) vykdomos MTEP veiklos glaudžiai siejasi su ketinamos vykdyti Programos tikslais, rezultatais ir pagrindinėmis mokslinių tyrimų sritimi.

Galima konstatuoti, kad programos rengėjų tikslai atitinka KTU siekius, tikslus ir uždavinius, yra ambicingi, nuosekliai ir aiškiai pateikti.

- *Programos atitikties teisės aktų reikalavimams įvertinimas.*

Ekspertai mano, kad *Programos* rengėjai gana nuosekliai laikėsi krypties ir pakopos studijų programų teisės aktų reikalavimų ir nuostatų: *Programos* aprašas yra parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos (toliau – LR) mokslo ir studijų įstatymu, LR švietimo įstatymu, Bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų aprašu, Studijų pakopų aprašu, Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašu, Dizaino (menų P), Vadybos (verslo ir viešosios vadybos L) ir Aplinkos inžinerijos (inžineriniai mokslai E) studijų kryptių aprašais.

Programos rengėjai nuosekliai remiasi šiais dokumentais: KTU statutu, KTU akademiniu reguliaminu, KTU akademinės etikos kodeksu, KTU strategija 2021–2025, KTU Kokybės vadovu, KTU antrosios pakopos studijų programos sandaros reikalavimais ir kitais KTU studijų proceso organizavimą reglamentuojančiais teisės aktais.

Pateiktas *Programos* aprašas atitinka pagrindinių ES aukštojo mokslo politikos dokumentų nuostatas, gaires ir rekomendacijas (Sorbonos (1998) ir Bolonijos (1999) deklaracijos, Prahos (2001), Berlyno (2003), Bergeno (2005), Londono (2007), Leveno ir Naujojo Luveno (2009) komunikatai, Budapešto–Vienos deklaracija (2010), Bukarešto (2012), Jerevano (2015), Paryžiaus (2018) ir Romos (2020) komunikatai, Lisabonos pripažinimo konvencija, Europos standartai ir gairės, Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo nuostatos ir gairės, Europos kvalifikacijų sandaros aprašas, Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos kūrimo rekomendacijas.

Programos tikslas, rezultatai (jie iš dalies atitinka – jie yra koreguotini), dalykų (modulių) visuma atitinka Dizaino (menų P), Vadybos (verslo ir viešosios vadybos L) bei Aplinkos inžinerijos (inžineriniai mokslai E) studijų kryptių sampratą ir apibrėžtis, šių studijų kryptių rezultatams keliamus bendruosius ir specialiuosius reikalavimus, taip pat Bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų aprašu apibrėžtą tarpkryptinės studijų programos sampratą, kai studijų veiklos ir metodais grindžiama dalykų sąveika tarpdalykinėje aplinkoje siekiant išugdyti naujas žinias ir gebėjimus.

Programą numatoma vykdyti nuolatine studijų forma, studijų trukmė – 2 metai, apimtis – 120 ECTS kreditų, t. y. 3200 studento darbo valandų (1 ECTS kreditas atitinka 26,67 kontaktinio ir savarankiško darbo valandų).

Studijų programos (120 kreditų), vieno metų studijų (60 kreditų), vieno semestro (30 kreditų), bendra numatyta praktikų ir baigiamojo projekto apimtis atitinka Bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų aprašo nuostatas universitetinėms antrosios pakopos studijoms. Dizaino krypties studijoms yra skirta 60 kreditų (50 proc. programos apimties), o Vadybos ir Aplinkos inžinerijos kryptims yra skirta po 15 kreditų (kreditai pateikti neįskaitant baigiamojo projekto). Tokia programos sandara, sudarys tinkamas prielaidas pasiekti numatytą programos tikslą ir rezultatus.

Sėkmingai įgyvendinus studijų programą absolventams bus suteikiamas P02 Dizaino krypties menų magistro kvalifikacinis laipsnis.

- *Programos studijų tikslų, studijų rezultatų, mokymo (-si) ir vertinimo metodų suderinamumo įvertinimas.*

Programos rengėjai teigia (psl. 26), kad studijų modulių sąsajos su Programos tikslu ir studijų rezultatais yra sudarytos atsižvelgiant į studijų modulio specifiką ir besimokančiųjų jau turimą kompetencijų lygį. Kadangi numatoma priimti labai skirtingus pagrindus gavusius studentus (nuo dizaino iki socialinių ir humanitarinių mokslų absolventus) gali būti sunku užtikrinti nuoseklų, sistemiską ir vientisą edukaciją – todėl programos įgyvendinimas kelia nemažai iššūkių.

Programos rengėjai teigia, kad „studijų ir studentų pasiekimų vertinimo metodai yra parenkami atsižvelgiant į studijų metodus ir modulio specifiką“ (27 psl.). Tokia prieiga yra tinkama ir leidžia pasiekti numatytus studijų rezultatus. Teigiamai vertintina ir tai, kad pagal studijų specifiką bus taikomi ir aktyvaus mokymosi ir studijų metodai (komandinis projektas, darbas grupėse, diskusijos, iššūkiais grįstas mokymasis, veiklos refleksija, koncepcijų žemėlapiai, simuliacijos), bei taikys specifinius, labiau dizaino bei inžinerijos studijoms būdingus, vertinimo metodus – „architektūrinis dizaino projektas, žodinis iliustruotas pranešimas, probleminių užduočių sprendimas, koncepcijų žemėlapis, peržiūra ir kt“ (27 psl.).

Išanalizavus tarpkryptinės antrosios pakopos studijų programos studijų modulių ir studijų rezultatų ryšių matricą (Lentelė 1.4, 26 psl.) galima teigti, kad rengėjai pateikia pakankamai logiškus ryšius tarp studijų tikslo, studijų rezultatų, mokymosi ir vertinimo metodų. Patikslinus studijų rezultatus, vykdant studijų programą, kaupiant vykdymo patirtį, rengėjams ir studijų programos komitetui būtina iš naujo įvertinti ir tikslinti programos tikslo, studijų rezultatų, mokymosi metodų ir vertinimo metodų sąryšius.

- *Programos dalykų (modulių) visumos, užtikrinančios studento nuoseklų kompetencijų ugdymą(-si) įvertinimas.*

Programa yra pristatoma kaip tarpkryptinė su pagrindine ir papildomomis studijų kryptimis. Programos rengėjai pakankamai nuosekliai numato reikiamų kompetencijų vystymą dėstydami dalykus studijų programos tinklelyje. Programos dalykų tinklelyje atsižvelgta į Dizaino, Vadybos ir Aplinkos inžinerijos studijų kryptų magistrantams būtinas kompetencijas ir tvarių produktų / paslaugų ir jų sistemų dizaino specialistams būtinas žinias ir gebėjimus. Teigiamai vertintina, tai, kad programos rengėjai, jau sudarydami Programos modulių tinklėlį, numatė jų vykdymo laiką atsižvelgdami į Lietuvoje ir užsienyje vykstančius dizaino, meno, mokslo renginius ir konferencijas. Dalyvavimas meno, mokslo renginiuose, dizaino produktų, studijų rezultatų pristatymas yra įtrauktas į atsiskaitymų tvarkaraštį ir programos rengėjų

tvirtinimu bus privalomas studentams. Užtikrintas studijų, tyrimų ir praktikos ryšys leidžia tikėtis tinkamos studijų visumos ir pasiektų studijų rezultatų.

- *Galimybių studijuojantiems individualizuoti programos struktūrą atsižvelgiant į asmeninius mokymosi tikslus bei numatytus studijų rezultatus įvertinimas.*

Programos rengėjai programos apraše nurodo, kad studentams yra galimybė individualizuoti studijų programą pasirenkant studijų programos alternatyvas iš pasirenkamųjų studijų modulių sąrašo Vadybos ir Aplinkos inžinerijos krypties studijų modulių. Pasirinkimas gali būti įgyvendinamas trimis būdais:

1. Siūlomi pasirinkti studijų moduliai yra 6 kreditų apimties, studentai juos gali rinktis trečiajame semestre – privalomai pasirinkti po vieną 6 kreditų apimties studijų modulį iš abiejų Vadybos ir Aplinkos inžinerijos krypties. *Programos* rengėjai įvardija ir galimybę individualizuoti programą renkant Vadybos ir Aplinkos inžinerijos kryptis Erasmus+ mobilumo metu.
2. Studentai gali individualizuoti studijas ir didelės apimties moduluose Dizaino studija I, Dizaino studija II, Dizaino tyrimų projektas ir Baigiamasis projektas.
3. Praktikų metu ir / ar renkant siūlomus mikromodus KTU ar kituose universitetuose.

Viena vertus, toks siūlomas pasirinkimų modelis siūlo pakankamas individualizacijos galimybes, tačiau, kita vertus, kyla rizika, kad tai gali riboti studentų galimybes rinktis, nes siūlomos alternatyvos galimos tik trečiajame semestre, o universitetas negali garantuoti, kad Erasmus+ mainų metu bus įmanomos tinkamos alternatyvos kitose institucijose.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Studijų *Programos* neabejotinas privalumas yra šiuolaikiškumas, tarpdiscipliniškumas, tarpkryptiškumas atitiktis šiuolaikinės rinkos poreikiams ir pasaulinėms dizaino edukacijos raidos tendencijoms.
2. *Programos* rengėjai pademonstravo, kad yra pasiruošę programos įgyvendinimui – programa remiasi dizaino, aplinkos inžinerijos, vadybos dėstytojų meniniu ir moksliniu įdirbiu tyrimų projektuose ir kūrybinėse veiklose.
3. Programa atitinka KTU siekius, tikslus ir uždavinius, yra ambicinga ir suteiktų pridėtinės vertės universitetui, leistų rengti pageidautinus rinkoje specialistus.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Programos tikslas koreguotinas. ***Tobulintinas aspektas nėra aktualus po Universiteto atlikto Programos pataisymo.***
2. Dalį studijų rezultatų reikia tikslinti. ***Tobulintinas aspektas nėra aktualus po Universiteto atlikto Programos pataisymo.***
3. Programos rengėjai nurodo, kad programa bus vykdoma anglų kalba, nors ne visi dėstytojai pasiruošę dėstyti anglų kalba.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas:

Programos rengėjai per 10 darbo dienų pateikė atnaujintą programos tikslą – „parengti specialistus, gebančius kurti į tvarią ateitį orientuotus produktus, paslaugas ir jų sistemas bei taikyti integruotas sisteminio dizaino ir tvarumo kompetencijas dirbant įvairiuose pramonės sektoriuose ir tarpdisciplininuose kontekstuose“.

Programos rengėjai per 10 darbo dienų pateikė atnaujintus rezultatus:

A1. Geba taikyti integruotas dizaino (meno), vadybos ir aplinkosaugos inžinerijos

mokslių žinias, kuriant ir tiriant tvarius produktus, paslaugas ir jų sistemas (P02, L02, E03).

A2. Geba taikyti sisteminio dizaino principus tvaraus perėjimo kontekste, įvertinant dizaino sprendimų poveikį technologiniu, ekonominiu, socialiniu bei etiniu požiūriu (P02, L02, E03).

A3. Geba parinkti šiuolaikinius kūrybos metodus (įskaitant vizualizaciją) kuriant inovatyvias vizijas, koncepcijas ir sprendimus, atliepiančius nuolat kintančią aplinką bei tarpdisciplininius kontekstus (P02, L02, E03).

B1. Geba sistemiškai analizuoti mokslinę, profesinę ir meninę literatūrą apie dizainą, vadybos inovacijas, aplinkos inžinerijos technologijas ir jų taikymo ypatumus kūryboje siekiant tvaraus perėjimo (P02, L02, E03).

B2. Geba savarankiškai vykdyti tyrimus dizaino srityje, įskaitant hipotezių, tikslų ir uždavinių formulavimą, tyrimo dizaino kūrimą, tinkamų mokslinių ir meninių tyrimų metodų parinkimą ir pagrindimą, duomenų rinkimą, analizę, rezultatų apibendrinimą, bei išvadų formulavimą (P02, L02, E03).

B3. Geba kritiškai vertinti naujas koncepcijas ir žinias, inicijuojant diskusijas dizaino krypties ir tarpdisciplininių tyrimų kontekste (P02, L02, E03).

C1. Geba prognozuoti alternatyvius ateities scenarijus, susijusius su tvariuoju perėjimu, taikant kritinį bei vizionierišką mąstymą ir reaguojant į kintančios aplinkos bei visuomenės poreikius (P02, L02, E03).

C2. Geba įžvelgti aktualias visuomenės, vartotojų ir aplinkos problemas ir kurti naujus produktus, paslaugas ir jų sistemas, siekiant prisidėti prie tolesnės dizaino (meno), mokslo ir technologinės plėtros (P02, L02, E03).

C3. Geba įgyvendinti idėjas, eksperimentuojant ir prototipuojant scenarijus, produktus ir paslaugas, pasitelkiant tvarias medžiagas, pažangias gamybos technologijas ir skaitmeninius įrankius (P02, L02, E03).

C4. Geba kurti kompleksines produktų, paslaugų ir sistemų ekosistemas, vertinant jų tarpusavio ryšius mikro, mezo ir makro lygmenimis integruotame dizaino, inžinerijos ir vadybos kontekste (P02, L02, E03).

Rekomendacijos įgyvendintos.

2.2. MOKSLO (MENO) IR STUDIJŲ VEIKLOS SĄSAJOS

- *Aukštosios mokyklos vykdomos mokslo (meno) veiklos lygio pakankamumo su studijų kryptimi susijusioje mokslo (meno) kryptyje įvertinimas.*

KTU menininkai, mokslininkai turi sukaupę didelę patirtį dizaino, aplinkos inžinerijos, vadybos ir kitose su *Programos* įgyvendinimu susijusiose kryptyse. KTU menininkų ir mokslininkų atlikti darbai yra aukšto lygio, numatomos studijos yra pagrįstos mokslinė / menine veikla, t. y. tarptautinio lygio fundamentiniais ir taikomaisiais moksliniais tyrimais / menine veikla ir eksperimentine plėtra. Universitete MTEPI veikla plėtojama dviejose plačios aprėpties srityse – Technologijos tvariai ateičiai ir Darni sociakultūrinė raida. Pažymėtina, kad KTU strategijoje yra įvardijami trys MTEPI veiklos prioritetai svarbūs šalies plėtrai: Pramonės transformacija, Skaitmeninė transformacija, Išmanūs miestai ir atsparios bendruomenės.

Tarpkryptinės *Programos* dėstytojai, tyrėjai vykdo veiklas Vaizduojamųjų menų (Dizainas), Socialinių mokslų (Vadyba, ekonomika), Technologinių mokslų (Aplinkos inžinerija, Medžiagų inžinerija, Mechanikos inžinerija) ir Humanitarinių mokslų srityse (Menotyra). Tokia plati meninės veiklos ir mokslinių tyrimų kryptyse veikla sukuria tinkamas prielaidas ir liudija, kad universitetas yra pasiruošęs vykdyti tarpkryptines studijas.

Programos rengėjai išskiria ir KTU Dizaino centro, kuriame dirbantys pripažinti menininkai ir tyrėjai vykdo meno ir MTEP veiklas, siejamas su Dizaino meno kryptimi ir Menotyros mokslų kryptimi veiklas ir tyrimus (Menotyros veiklos rezultatai priskirti Socialinių, humanitarinių ir menų mokslų fakultetui). KTU dizaino centro menininkai taip pat teikia meno produkciją, kuri rodo centro menininkų aktyvumą. Dizaino centro menininkai ir mokslininkai 2020 – 2023 m. skelbė nuo kelių iki keliolikos dizaino kūrinių, vykdė 1 tarptautinį, 2 - 3 nacionalinius tyrimų projektus.

Dizaino centro darbuotojai vykdydami tarptautinius, tarpvalstybinius programų projektus ir MTEPI darbus, bendradarbiavo su daugeliu užsienio universitetų bei organizacijų (Italijoje, Danijoje, Jungtinėje karalystėje, Ispanijoje, Belgijoje ir kitur.).

Dizaino menininkų ir tyrėjų pasiekimus papildė Vadybos, Ekonomikos, Aplinkos inžinerijos instituto bei Socialinių, humanitarinių ir menų fakulteto reikšmingas kiekis mokslinės produkcijos. Atskiros paminėjimo reikalauja Vadybos, Ekonomikos Aplinkos inžinerijos tyrėjų publikacijos, citavimo rodikliai, projektų su užsienio partneriais gausa. Tarptautinių vertinimų (2021 – 2023 m.) metu gauti balai liudija gerus rezultatus ir moksliniuose tyrimuose, ir aukštą meno produkcijos lygį. Ekspertai pažymi ne tik tyrėjų, menininkų pasiekimus, dalyvavimą „Horizon 2020“, ECIU SMART-ER, bei kituose projektuose, bet ir tyrėjų kolektyvų teigiamas veiklos perspektyvas.

Būtina įvardinti, kad numatomi programos dėstytojai ir menininkai, ir mokslininkai pritraukia lėšų meno / mokslo projektams ir pritrauktų lėšų suma bei generuojamos mokslo / meno produkcijos kiekis nuolat didėja.

Programos rengėjai yra glaudžiai susiję ne tik su studijų vykdymu, menine, mokslinė veikla, palaiko ir ryšius su akademine bendruomene, ir su rinkos praktikais (tai buvo matyti ir iš susitikimuose dalyvavusių socialinių partnerių).

- *Studijų turinio susiejimo su naujausiais mokslo, meno ir technologijų pasiekimais įvertinimas.*

Dizaino krypties menininkai, dėstytojai ir tyrėjai tyrimus vykdo Pramoninio dizaino tyrimų kryptyje, kuri susijusi su KTU MTEPI veiklos prioritetu – Pramonės transformacija. Su *Programa* susijusios Menotyros mokslo kryptyje KTU Dizaino centro dėstytojai ir tyrėjai vykdo MTEP veiklas Pramoninio dizaino tyrimų kryptyje. Ekonomikos ir Vadybos mokslo krypčių dėstytojai ir mokslininkai tyrimus vykdo šiose tyrimų kryptyse: Finansų technologijos, Inovacijų vadyba ir antreprenerystė, Organizacijų vystymas, Verslo modeliai, Tvari energetika, Ekonominė analitika ir konkurencingumas. Aplinkos inžinerijos krypties dėstytojai ir tyrėjai vykdomais pažangiais tarpdalykiniais tyrimais, šiuolaikiškais studijomis, nuolatine žinių ir vertybių sklaida užtikrina inovatyvių sprendimų taikymą diegiant darnios plėtros principus Lietuvoje ir pasaulyje šiose tyrimų kryptyse: Pramoninės ekologijos, darniųjų inovacijų ir efektyviojo gamtinių išteklių valdymo tyrimai.

Tyrimai, mokslo, meno projektai yra vykdomi su Lietuvos ir užsienio partneriniais – Europos ir pasaulio universitetais, dizaino, meno organizacijomis ir įstaigomis. Tyrimų rezultatai pristatomi konferencijose, publikacijose ir tarptautiniuose renginiuose. Pažymėtina, kad KTU tyrėjai ir menininkai į įvairius meno, tyrimų projektus įtraukia ir studentus.

Toks veiklos modelis sudaro tinkamas sąlygas sieti Programos studijų turinį su naujaisiais meno, mokslo ir technologijų pasiekimais, kuriant ir įgyvendinant programos turinį.

Apibendrinant galima teigti, kad ir mokslo, ir meno produkcijos kiekis, jos kokybė, nacionalinių, tarptautinių projektų gausa, bei ilgametis, nuolatinis bendradarbiavimas su Europos, pasaulio universitetais, organizacijomis, parengti bendradarbiavimo, kooperacijos modeliai mokslo / meno tyrimams ir programos vykdymui užtikrins tinkamą perspektyvą.

Pagrindiniai srities išskirtinumai:

1. KTU mokslininkų, menininkų, tyrėjų vykdomų mokslo / meno projektų gausa sudaro prielaidas tikėtis sėkmingo Programos įgyvendinimo.
2. KTU mokslininkų, menininkų, tyrėjų publikacijos, pranešimai konferencijose, citavimo rodikliai rodo aukštą meno ir mokslo produkcijos lygį.
3. Dizaino, vadybos, ekonomikos, aplinkos inžinerijos tyrimai atliekami aktualiomis šiuolaikinio dizaino ir žiedinės ekonomikos temomis.
4. KTU administracijos pademonstruotas meno ir mokslo veiklų ir tyrimų sąryšių supratimas leidžia sudaryti tinkamas prielaidas tarpkryptinės *Programos* įgyvendinimui.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Didinti dizaino, meno, vadybos, ekonomikos ir aplinkos inžinerijos bendrų, tarpkryptinių meno / mokslo projektų skaičių.

2.3. STUDENTŲ PRIĖMIMAS IR PARAMA

- *Studentų atrankos ir priėmimo kriterijų ir proceso tinkamumo ir viešumo įvertinimas.*

Studentų priėmimą numatoma vykdyti remiantis Universiteto patvirtintomis tvarkomis, kurios yra skelbiamos universiteto tinklalapyje. Numatoma, kad prašymai studijuoti turėtų būti pateikiami per Universiteto magistrantūros informacinę sistemą.

Aiškiausias priėmimo procesas yra baigusiems dizaino studijų krypties menų grupės bakalauro kvalifikacinį laipsnį. Baigusiems kitas studijų krypties bakalauro studijas pretendentams numatoma, kad bus reikiama papildomai pateikti meninį pasirengimą įrodančią medžiagą ir dokumentus, o tiems, kas tokio pasirengimo neturi, siūlytinos papildomos studijos iki 30 kr. apimties. Numatoma, kad jeigu turima ilgesnė nei vienu metų dizaino srities darbinė patirtis, motyvacinio pokalbio metu turi būti pateiktas meninį pasirengimą įrodantis dizaino veiklų portfelis ir kiti dokumentai. Baigusiems kolegines pirmosios pakopos studijas ir įgijusiems dizaino studijų krypties profesinio bakalauro kvalifikacinį laipsnį menų grupėje numatomas reikalavimas baigti 30–60 kr. apimties papildomas studijas, priklausomai nuo turimos darbo patirties. Kitiems stojantiejiems, baigusiems profesinio bakalauro kvalifikacinį laipsnį ne dizaino studijų kryptyje, privaloma turi pabaigti 30–60 kr. papildomas studijas, priklausomai nuo turimos darbo patirties dizaino srityje. Turintiems daugiau nei vienerių metų patirties dizaino srityje, motyvacinio pokalbio metu turi būti pateiktas meninį pasirengimą įrodantis dizaino veiklų portfelis ir kiti dokumentai. Stojimo proceso aprašas pateiktas išsamiai, taip pat aprašyta ir dizaino papildomųjų studijų programa skirta siekiantiems studijuoti magistro studijų programoje. Taip pat numatomas ir neformaliuoju ar savaiminiu būdu įgytų kompetencijų įvertinimas ir įskaitymas į studijų procesą. Kvestionuotinas reikalavimas stojantiejiems būti įgijusiems ne žemesnį nei C1 anglų kalbos mokėjimo lygmenį, nes ne visi dėstytojai, kurie numatoma, kad dėstys studijų programoje yra pasiekę šį lygį. Vis tik vizito metu nustatyta, kad studijų programos sudarytojai šią problemą žino ir yra numatę veiksmų planą, kad iki studentų priėmimo visi dėstantys šioje studijų programoje dėstytojai pasiektų C1 anglų kalbos lygį.

Peržvelgiant numatomą studijų programos konkursinį balą, akivaizdu, kad pirmosios studijų pakopos studijų arba vientisųjų studijų diplomo priedėlyje įrašytų mokomųjų dalykų įvertinimų svertinis vidurkis turi didžiausią svertinę reikšmę, pasigendama kitokio vertinimo, jei būtų įgyvendintos profesinio bakalauro studijos kartu su numatomomis privalomomis papildomomis dizaino srities studijomis.

Apibendrinant, studentų atrankos priėmimo kriterijai yra geri, procesas nuoseklus ir pakankamai aiškus, informacija yra lengvai pasiekama.

- *Užsienyje įgytų kvalifikacijų, dalinių studijų ir ankstesnio neformalaus ir savaiminio mokymosi pripažinimo tvarkos ir jos taikymo įvertinimas.*

Kitose užsienio aukštojo mokslo įstaigose įgyti diplomai yra vertinami ir akademiškai pripažįstami pagal Universiteto numatytą tvarką, tai atlieka Universiteto tarptautinių ryšių departamentas (Universitetui yra suteikta teisė vykdyti ketinančių studijuoti asmenų išsilavinimo ir kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu ir įgytų pagal užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų švietimo programas, akademinį pripažinimą). Apraše teigiama, kad Universiteto tarptautinių ryšių departamento kvalifikacijos vertintojas, priimdamas sprendimą dėl akademinio pripažinimo, remiasi SKVC bendrosiomis rekomendacijomis. Ši tvarka viešinama Universiteto tinklalapyje. Numatoma, kad užsienio piliečių, norinčių studijuoti studijų programoje atranka bus per kitą, nei Lietuvos piliečių informacinę sistemą.

Apibendrinant, užsienyje įgytų kvalifikacijų dalinių studijų ir kitų mokymosi metodų anksčiau įgytų kompetencijų užskaitymo metodikos yra aiškos, paremtos teisės aktais ir Universiteto dokumentais.

- *Studentams teikiamos akademinės, finansinės, socialinės, psichologinės ir asmeninės paramos tinkamumo, pakankamumo ir veiksmingumo įvertinimas.*

Paramos studentams įrankiai Universitete yra platūs, prieinami ir viešinami. Studentams bus užtikrinama kompleksinė akademinė parama per mentorystės programą nuo studijų pradžios, individualias dėstytojų konsultacijas, iš anksto suderintais laikais. Taip pat studentai turi galimybę ugdytis savo minkštuosius bei kietuosius įgūdžius per papildomas studijų programas, mokslinius renginius, praktikos galimybes, bendradarbiaujant su socialiniais partneriais. Vizito metu buvo akcentuojama, kad studijų programos įgyvendinimo metu bus taikomas individualizuotas požiūris į studentų poreikius. Be to, Universitete veikia ir įvairūs pouniversitetinių veiklų profiliai, tokie kaip meno kolektyvai, sporto centras, įvairios studentų organizacijos ir klubai. Universitete reglamentuotos įvairios studentų paramos galimybės; stipendijos už išskirtinius rezultatus, socialinių partnerių stipendijos, skatinamosios stipendijos už aktyvumą bei savanorystę, socialinės stipendijos patiriantiems finansinių sunkumų, judumo stipendijos, skatinant judumą su mainų programomis. Universitete, turintiems finansinių sunkumų ar negalią, yra galimybė gauti studijų mokesčių, apgyvendinimo lengvatas, gauti tikslines išmokas. Universitete numatomi įrankiai ir papildomi ištekliai užtikrinti specialiųjų poreikių studentų integraciją. Svarbu pabrėžti, kad studentai yra konsultuojami karjeros, psichologiniais bei dvasiniais klausimais. Yra savitarpio pagalbos grupės. Vis tik abejotina, ar 1,5 etato psichologų darbo krūvis yra užtektinai aprėpti viso universiteto studentų poreikius. Taip pat viešinamos ir aktualios studentams atmintinės, kurios prieinamos per Universiteto puslapį.

Apibendrinant, studentams teikiamos paramos galimybės yra plačios, kompleksinės, kryptingos, orientuotos į studentų poreikius, o informacija yra lengvai pasiekiamą.

- *Informacijos apie studijas ir studentų konsultavimo pakankamumo įvertinimas.*

Vertinant apraše ir Universiteto internetiniame puslapyje pateiktą viešai prieinamą informaciją apie studijas, ji yra lengvai randama ir pakankamai išsami. Sveikintina, kad informacija apie ketinamą vykdyti studijų programą jau yra įkelta į Universiteto tinklalapį su priedu, kad programa bus vykdoma, jei bus akredituota SKVC, tik dar stokojama aprašymų apie studijų modulius. Peržvelgus kitų studijų programų pateiktą, numanoma, kad aprašymai bus įkelti vėliau. Taip pat lengva rasti ir visą aktualią informaciją studentams susijusią su finansine, socialine akademine parama, konsultacijomis studentams aktualiais klausimais ir kitomis Universiteto teikiama galimybėmis ir kita informacija. Sveikintina, kad studentų interesų atstovavimui yra pasitelkiama ir studentų atstovybė, kuri yra įtraukta ir į universiteto organus, priimančius sprendimus.

Savaitę prieš studijų pradžią studentai, įstoję į studijų programą dalyvauja integraciniame renginyje *Įvadinė savaitė*, kurio metu yra supažindinami su studijų tvarka, Universiteto teikiama galimybėmis bei kita aktualia informacija. Taip pat studentams studijų pradžioje yra skiriamas *pradžios mentorius*, kuris padeda atsakyti į kylančius klausimus, susijusius su Universiteto tvarka; vėliau studentai gali kreiptis į *tutorius* – studentus savanorius, kurie padeda gilinti žinias akademiniuose srityse. Universitete yra ir akademinis mentorius, kuris padeda studentui norinčiam atlikti mokslinius tiriamuosius darbus; *karjeros mentorius*, į kurį studentai gali kreiptis iškilus karjeros planavimo klausimams. Tokie įrankiai padeda užtikrinti gerą studento integraciją bei stabilumą ir integraciją į mokslinę ar karjeros veiklą po studijų.

Apibendrinant, informacija apie studijas pateikta aiškiai, užtikrinama lengva prieiga gauti konsultacijas iki studijų ir jų metu, užtikrinami lengvai prieinami komunikacijos koridoriai studentų klausimams spręsti.

Pagrindiniai srities išskirtinumai:

1. Lankstumas ir siekis priimti studentus iš įvairių studijų krypčių.
2. Papildomųjų studijų parengimas, kuriuo galima užtikrinti, kad visi studentai, ateinantys ne iš Dizaino studijų programos, bus pakankamai pasirengę Magistro studijoms ir įgis trūkstamų kompetencijų.
3. Kompleksinė studentų parama, vykdoma per mentorystės, konsultacijų projektus, stiprūs įrankiai užtikrinti socialinę, finansinę bei psichologinę paramą studentams.
4. Platus spektras veiklų ir kolektyvų studentams įsitraukti, kurios užtikrina ne tik papildomų kietųjų, bet ir minkštųjų įgūdžių ugdymą, tokių, kaip verslumas, meniškumas, sportiškumas.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Užtikrinti, kad dėstytojai pasiektų C1 anglų kalbos lygį iki studijų programos vykdymo pradžios, kai yra reikalavimas studentams būti pasiekusiems šį lygį iki studijų pradžios.
2. Kandidatams, kurie atliks papildomas 30–60 kr. studijas, trūksta skatinimo, verta apsisvarstyti stipendijų ar balų priedų sistemos plėtrą tokiems studentams.

3. Abejotina, ar esami dabartinės psichologinės paramos įrankiai Universitete yra pakankami. Rekomenduotina padidinti psichologinės pagalbos studentams prieinamumą.

2.4. STUDIJAVIMAS, STUDIJŲ PASIEKIMAI IR ABSOLVENTŲ UŽIMTUMAS

- *Mokymo ir mokymosi proceso, leidžiančio atsižvelgti į studijuojančiųjų poreikius ir įgalinančių juos pasiekti numatytus studijų rezultatus, įvertinimas.*

Analizuojant studijų programos aprašą ir su tuo susijusią informaciją, galima daryti išvadą, kad programoje akivaizdžiai siekiama taikyti šiuolaikinius, studentą įgalinančius mokymo ir vertinimo metodus, o taip pat užtikrinti studijų aktualumą darbo rinkos poreikių kontekste. Kiekviena iš keturių tiriamų sričių – studijų metodai, vertinimo metodai, savarankiško darbo organizavimas ir absolventų karjeros galimybės – atskleidžia tiek stipriąsias programos puses, tiek tam tikrus aspektus, kuriuos būtų galima toliau tobulinti ar aiškiau iškomunikuoti.

Studijų metodų analizė rodo, kad programoje taikoma plati metodų įvairovė, apimanti tiek tradicinius, tiek inovatyvius studijų būdus. Tarp jų minimi dizainu grindžiamas mąstymas, diskusijos, darbas grupėse, koncepcijų žemėlapių sudarymas, tyrimais ir iššūkiais grįstas mokymasis, modeliavimas, idėjų generavimas, atvejų analizė ir kt. Tokia metodų įvairovė leidžia lanksčiai reaguoti į skirtingus studentų mokymosi stilius ir ugdomus gebėjimus. Ypatingai pažymėtinas siekis aktyviai įtraukti studentus į mokymosi procesą per praktinę veiklą bei probleminį mąstymą skatinančius užsiėmimus. Apraše pateikiamas procentinis skirtingų metodų taikymo pasiskirstymas atskiruose moduluose leidžia įvertinti metodų taikymo intensyvumą ir dažnumą.

Vis dėlto pastebimi tam tikri trūkumai arba tobulinti aspektai. Nepaisant aiškiai išvardytų metodų, trūksta aiškiai pateiktos informacijos, kaip konkrečiai šie metodai yra parenkami atsižvelgiant į studijų dalyko pobūdį, ugdomus gebėjimus ir turinį. Taip pat stinga argumentuoto pagrindimo, kodėl vieni ar kiti metodai laikomi tinkamiausiais konkrečiose situacijose. Šie aspektai rodo, kad, nors studijų metodų spektras yra platus ir tinkamas, programos lygmeniu dar trūksta sisteminio požiūrio į metodų pasirinkimo logiką bei jų strateginį taikymą arba jis nebuvo aiškiai aprašytas ir iškomunikuotas ketinamos vykdyti programos apraše.

Vertinimo metodų analizė rodo gerą praktinių ir teorinių vertinimo formų balansą. Vertinimui taikomi dizaino projektai, portfolio, moksliniai straipsniai, atvejų analizės, žodiniai pristatymai, esė, refleksijos, koncepcijų žemėlapiai, ir kiti metodai. Potencialiu privalumu atrodo taikomos vertinimo rubrikos, kurios suteikia studentams aiškesnį supratimą apie vertinimo kriterijus ir lūkesčius. Taip pat, vertinimo procese integruojama kaupiamojo vertinimo sistema, leidžianti nuosekliai vertinti studentų pažangą per visą semestrą. Vienas ryškesnių aspektų yra sisteminis požiūris, ypač taikant „Circuloop“ metodiką, kuri naudojama pagrindiniuose dizaino krypties moduluose („Dizaino studija 1“ (angl. *Design studio 1*), „Dizaino studija 2“ (angl.

Design studio 2), „Dizaino tyrimų projektas“ (angl. *Design research project*), „Baigiamasis projektas“ (angl. *Graduation project*). Ši vertinimo metodika leidžia įvertinti studento kuriamus projektus pagal kelis programai aktualius specifinius aspektus (žiedinio dizaino principų integravimą į projektą, inovatyvumą ir tvarumą, dizaino sprendimus ir komercinį potencialą), kas rodo pažangų požiūrį į studentų mokymosi vertinimą.

Vertinimo sistemoje ir/arba jos apraše pastebimi ir tam tikri trūkumai. Vertinimo metodai pateikiami apibendrintai, be aiškesnio susiejimo su konkrečiais studijų dalykais ar ugdomomis kompetencijomis. Taip pat kai kurie metodai (pvz., koncepcijų žemėlapiai, literatūros analizė) galėtų būti labiau apibrėžti kaip studijų, o ne vertinimo metodai, todėl jų kaip vertinimo priemonių naudojimas kelia klausimų dėl vertinimo kriterijų aiškumo. Kaip galimas trūkumas išskirtina nepakankamai aprašyta praktikos vertinimo tvarka. Nors minima, kad studentai gali atlikti praktiką socialinių partnerių organizacijose, nėra aiškiai nurodyta, kaip šie rezultatai yra vertinami ir įtraukiami į studijų pasiekimų vertinimą, taip pat ne iki galo aiškus praktikos, studijų programą sudarančių modulių ir studijų proceso nuoseklumo sąryšys. Praktikos vertinimo ir formalaus įskaitymo sistema taip pat nebuvo tinkamai paaiškinta ir susitikimo su programos rengėjais metu. Tai kelia abejonių dėl visapusiško studijų rezultatų vertinimo nuoseklumo ir skaidrumo.

Savarankiško darbo organizavimas programoje išsamiai aprašytas tiek iš organizacinės, tiek iš infrastruktūrinės pusės. Aiškiai nurodoma, kokie savarankiško darbo uždaviniai yra taikomi – tai gali būti projektų rengimas, literatūros analizė, portfolio kūrimas, straipsnių rašymas ar refleksijos. Studentams sudaromos geros sąlygos šį darbą savarankiškai organizuoti: jie turi prieigą prie bibliotekos išteklių, prototipavimo laboratorijos, darbo kambarių, VPN nuotolinės prieigos, universiteto licencijuotos programinės įrangos, šablonų ir kt. Tai rodo institucijos pastangas užtikrinti ne tik teorinę, bet ir praktinę paramą studentų savarankiškam mokymuisi.

Vis dėlto pačiame apraše stinga metodologinio pagrindimo, kaip organizuojamas studentų savarankiško darbo turinio planavimas visos programos mastu. Nors nurodytos užduočių formos ir priemonės, lieka neaišku, kokie principai ar gairės lemia savarankiško darbo krūvio paskirstymą, jo sudėtingumo augimą ar sąsajas su kontaktinėmis veiklomis.

Absolventų karjeros galimybių analizė atskleidžia plačias profesinės veiklos kryptis. Apraše nurodoma, kad programos absolventai galės dirbti verslo, viešajame ir akademiniam sektoriuose, prisidėti prie tvarių sprendimų diegimo įvairiose srityse, įskaitant urbanistiką, energetiką, transportą ir pan. Ypač teigiamai vertintina tai, kad programos turinys kurtas bendradarbiaujant su socialiniais partneriais, o jų išreikštas poreikis specialistams su tvarumo kompetencijomis liudija programos aktualumą. Minimasi ir galimybės įsidarbinti tarptautinėse organizacijose, per partnerystę su POLIMI atveriamos tarptautinės karjeros perspektyvos.

Apraše pateikiama daugiausia teigiamų prognozių, bet šiek tiek trūksta refleksijos apie galimus iššūkius ar rizikas. Nėra aptariama, kaip programos absolventai bus pasirengę kooperuoti su kitų sričių specialistais. Šių aspektų analizė leistų geriau suprasti programos vietą platesniame švietimo ir darbo rinkos kontekste.

Apibendrinant analizuotus aspektus, galima teigti, kad studijų programa paremta šiuolaikinėmis pedagoginėmis praktikomis, išsiskiria metodine įvairove ir stipriu

tarptautiškumu, tačiau tam tikrose vietose stinga sisteminio pagrindimo ir vertinimo logikos paaiškinimo. Programos struktūra bei partnerystės rodo jos aktualumą rinkai, tačiau būtų naudinga sustiprinti arba geriau pagrįsti kai kurių aspektų skaidrumą, ypač praktikos ir vertinimo srityse (pvz. ar praktiką partnerių įmonėse atlikę studentai yra formaliai įvertinami; kaip tokie studentai yra vertinami lyginant su praktikos neatlikusiais studentais, kokiais principais studentai yra atrenkami atlikti praktiką partnerių įstaigose ir ar šiame procese dalyvauja SPK ir t.t.).

- *Sąlygų, užtikrinančių galimybes studijuoti socialiai pažeidžiamoms grupėms bei studentams su specialiaisiais poreikiais, įvertinimas.*

Kauno technologijos universitetas nuosekliai siekia kurti įtraukų studijų procesą, grindžiamą lygių galimybių, pagarbos įvairovei ir individualių studentų poreikių atliepimo principais. Universitete diegiamos sisteminės priemonės, padedančios sudaryti sąlygas visiems studentams sėkmingai įsitraukti į akademinį gyvenimą, nepaisant jų fizinių, socialinių ar psichologinių iššūkių.

Svarbu pažymėti, kad Universitetas deklaruoja nulinę diskriminacijos toleranciją, įgyvendina Lygių galimybių ir įvairovės politiką, o bendruomenės narių emocinei ir socialinei gerovei skiriamas išskirtinis dėmesys. Gerovės politika yra grindžiama saugios, abipusės pagarbos vertybėmis paremtos aplinkos kūrimu, kurioje kiekvienas studentas ir darbuotojas jaustųsi gerbiamas ir vertinamas.

Universitete yra sukurta aiški, sisteminga ir daugiakryptė asmenų su specialiaisiais poreikiais integracijos ir paramos sistema. Studentai, turintys negalią ar individualiųjų studijų poreikių, gali kreiptis dėl studijų pritaikymo. Tam užtikrinamas aiškus ir prieinamas procesas – nuo anketos pildymo iki susitikimo su socialinės gerovės koordinatore bei individualaus studijų pritaikymo plano parengimo. Tokie sprendimai apima lanksčias vertinimo formas, papildomą laiką atsiskaitymams, egzamino vietos apšvietimo ir fizinio pasiekiamumo užtikrinimą, šrifto dydžio korekcijas bei kitas individualizuotas priemones.

Itin svarbus vaidmuo tenka Karjeros ir paslaugų centro socialinės gerovės koordinatoriams. Jie ne tik konsultuoja studentus, bet ir bendradarbiauja su fakultetais, siekdami užtikrinti visapusišką studijų aplinkos ir turinio pritaikymą. Tok sisteminis požiūris yra ypač sveikintinas ir svarbus kuriant realiai funkcionuojančią asmenims su spec. poreikiais pritaikytą aplinką.

Universitete taip pat veikia Religijų įvairovės gairės, prisidedančios prie studentų, išpažįstančių skirtingas religijas, integracijos ir tarpkultūrinio dialogo plėtojimo. Šios iniciatyvos stiprina visos bendruomenės tarpusavio supratimą ir toleranciją.

Nemažai dėmesio skiriama infrastruktūriniais sprendimams – naujai įrengtos „DesignLibrary Kaunas“ bei „D-Lab“ laboratorijos atitinka universalus dizaino principus ir yra pritaikytos studentams su fizine negalia. Jose dirba darbuotojai, supažindinti su negalios etika, gebantys padėti specialiujų poreikių turintiems asmenims. Be to, planuojama dar labiau plėsti šių erdvių prieinamumą – iki 2025 m. rudens planuojama „D-Lab“ laboratoriją papildomai pritaikyti silpnaregiams ir neregiam.

Pagirtinas KTU bendradarbiavimas su VŠĮ „Augu kartu“ organizuojant seminarus, skirtus dėstytojų kompetencijų stiprinimui specialiųjų poreikių pažinimo srityje ir padedančius užtikrinti mokymo metodų įvairovę bei jautresnį požiūrį į skirtingus studentų poreikius. Dirbantiems ar turintiems šeimyninių įsipareigojimų studentams sudaromos galimybės mokytis lanksčiu grafiku.

Vis dėlto, nors didelė dalis studijų patalpų (pvz. „D-Lab“, „M-Lab“, „DesignLibrary Kaunas“), yra pritaikytos judėjimo negalią turintiems asmenims, svarbu pažymėti, kad ne visos pagrindinės MIDF erdvės šiuo metu atitinka fizinio prieinamumo standartus. Todėl rekomenduojama gerinti senesnių pastatų infrastruktūrą, siekiant užtikrinti vienodas galimybes tiek studentams, tiek darbuotojams, turintiems judėjimo sutrikimų.

Apibendrinant skiltį matoma, kad KTU diegia pažangias praktikas ir kuria sisteminę, kompleksinę paramos sistemą socialiai pažeidžiamoms ir specialiųjų poreikių turinčioms studentų grupėms. Visgi fizinės aplinkos prieinamumo klausimas dar reikalauja papildomų investicijų ir dėmesio, ypač atnaujinant senesnes MIDF erdves, kad įtraukusis švietimas būtų įgyvendintas visapusiškai.

- *Akademinių sąžiningumo, tolerancijos ir nediskriminavimo užtikrinimo politikos įgyvendinimo įvertinimas.*

KTU akademinių sąžiningumo, tolerancijos ir nediskriminavimo užtikrinimo politikos ir jos įgyvendinimo aprašas atskleidžia sistemiškai apgalvotą ir įvairialypį požiūrį į akademinę etiką bei žmogaus teisių užtikrinimą universiteto bendruomenėje. Tam yra sukurta aiški universiteto teisinė bazė. Dokumente pabrėžiamas institucinis įsipareigojimas kurti atsakingą, etišką ir įtraukią studijų aplinką, kurioje aiškiai apibrėžti elgesio standartai, taikomos priemonės prevencijai bei užtikrinamos saugios galimybės pranešti apie pažeidimus.

Akademinių sąžiningumo užtikrinimo srityje matomas nuoseklus trijų lygių veikimas – prevencijos, kontrolės ir atsakomybės. Studentai, pasirašydami akademinių sąžiningumo deklaraciją ir studijų sutartį, formaliai įsipareigoja laikytis akademinės etikos reikalavimų. Prevencinės priemonės orientuotos į užduočių savarankiškumo užtikrinimą ir plagijavimo prevenciją: užduotys nuolat atnaujinamos, studentai atsiskaito raštu, o laboratorinius bei semestro darbus privalo pristatyti asmeniškai. Egzaminų metu vykdoma studentų tapatybės patikra, o procesus stebi speciali stebėsenos grupė. Tai rodo pastangas kurti sąžiningą vertinimo aplinką, kurioje kiekvienas studentas vertinamas objektyviai.

Ypatingas dėmesys skiriamas plagiato prevencijai. Naudojamos kelios technologinės priemonės, įskaitant plačiai žinomą „Turnitin“ sistemą, integruotą į „Moodle“ platformą. Be to, studentai supažindinami su rašto darbų rengimo, šaltinių citavimo ir autorių teisių reikalavimais per metodinius nurodymus bei bibliotekos organizuojamus mokymus. Tai padeda ne tik išvengti plagijavimo, bet ir ugdo studentų supratimą apie akademinę kultūrą.

Svarbus aspektas – generatyvinio dirbtinio intelekto naudojimo politika, kuri rodo institucijos gebėjimą reaguoti į šiuolaikinius iššūkius. Sukurta DI naudojimo studijų procese politika

nustato aiškias gaires tiek dėstytojams, tiek studentams, pabrėžiant etišką technologijų integraciją į mokymosi procesą.

Tolerancijos ir nediskriminavimo srityje aprašas akcentuoja lygias galimybes visiems Universiteto bendruomenės nariams – tiek studentams, tiek darbuotojams, tiek išorės interesantams. Aiškiai įvardijamos visos galimos diskriminacijos formos, o skundų nagrinėjimui veikia speciali Lygių galimybių komisija. Pranešimo procesas yra konfidencialus ir prieinamas, o asmenys gali pateikti skundus tiek per el. pašto kanalus, tiek per specialią elektroninę sistemą. Tai sukuria saugią ir pasitikėjimu grįstą aplinką, kurioje galima operatyviai reaguoti į netinkamą elgesį.

Apibendrinant, KTU pateikia išsamų ir modernų akademinės etikos ir lygių galimybių užtikrinimo sistemos aprašą, pagrįstą aiškiomis procedūromis, institucine atsakomybe ir technologinių priemonių taikymu. Institucijos laikysena šiuo klausimu atrodo tvirta, atvira ir sąmoninga, tačiau efektyvumo įvertinimui praverstų daugiau duomenų apie praktinį šių nuostatų taikymą bei bendruomenės narių įtraukimą į šios sistemos kūrimą ir tobulinimą.

- *Apeliacijų, skundų dėl studijų proceso teikimo ir nagrinėjimo procedūrų taikymo efektyvumo krypties studijose įvertinimas.*

Apeliacijų ir skundų teikimo sistema yra gana aiškiai apibrėžta ir nuosekli, tam yra sukurta reikalinga universiteto vidaus tvarka ir teisinė bazė, aiškiai nurodyta programos apraše. Pabrėžtinas daugiapakopiškumas su galimybe ne tik teikti apeliacijas, bet ir skųsti sprendimus ar prašyti papildomai juos svarstyti. Teigiamai vertintina tai, kad studentams suteikiama teisė tiek individualiai, tiek grupėmis inicijuoti skundų teikimą, o tai skatina įtrauktį ir bendruomeniškumą. Komisijos sudėtis, kurioje privalomai dalyvauja studentų atstovas, taip pat rodo pastangas užtikrinti objektyvumą, atstovavimą ir skaidrumą. Pabrėžiamas adekvatus nagrinėjimo terminas – 10 darbo dienų – yra svarbus efektyvumo indikatorius. Galimybė apskųsti pirmos instancijos komisijos sprendimą Ginčų nagrinėjimo komisijai suteikia papildomą saugiklį studentų teisėms apsaugoti galimos klaidos ar neskaidrumo atveju.

Pastebėtina, kad aprašyme konkrečiai nenurodomi jokie kiekybiniai ar kokybiniai duomenys apie tai, kaip ši sistema veikia praktikoje – pavyzdžiui, kiek apeliacijų ar skundų buvo pateikta, kiek iš jų buvo pripažinti pagrįstais, kokios buvo dažniausios problemos. Tokia informacija leistų geriau įvertinti, ar ši tvarka veikia sklandžiai, kiek studentai ja naudojasi ir ar jaučiasi išgirsti. Be to, nėra pateikiama informacijos apie tai, ar studentai yra tinkamai informuoti apie savo teises teikti skundus ir apeliacijas – nors pati procedūra aprašyta aiškiai, jos prieinamumas studentams nėra iki galo aiškus. Taip pat nėra aiškus KTU Dizaino centro ir SPK vaidmuo skundų ir apeliacijų nagrinėjimo bei ginčų sprendimo procese. Nurodoma tik, kad jie bendradarbiauja, bet nepaaiškinama, kaip konkrečiai. Tai kelia abejonių dėl jų realaus indėlio į sprendimų priėmimą ar rekomendacijų teikimą.

Apibendrinant, aprašyta apeliacijų ir skundų sistema yra struktūruota, reglamentuota ir orientuota į procedūrinį skaidrumą bei studentų įtraukimą. Vis dėlto, efektyvumo vertinimui trūksta empirinės informacijos apie sistemos praktinį veikimą, studentų informuotumą ir

vertinimą. Aiškesnis kai kurių subjektų funkcijų apibrėžimas taip pat pagerintų proceso suprantamumą.

Pagrindiniai srities išskirtinumi:

1. Nurodoma studijų metodų įvairovė leidžia kryptingai ir skirtingais kanalais siekti numatytų studijų tikslų, o patys metodai parinkti skatinant studentų aktyvumą, kūrybiškumą ir praktinį pritaikomumą, o tai svarbu šiuolaikinių studijų kontekste.
2. Vertinimo metodai yra įvairūs ir potencialiai papildantys vienas kitą, o teisingas jų taikymas įgalins racionalų ir įvairiapusišką pasiekimų vertinimą.
3. Išskirtinas sisteminis požiūris taikant „Circuloop“ metodiką vertinant pagrindinius programos modulius.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Apraše yra pateiktas procentinis studijų metodų paskirstymas moduluose, tačiau trūksta sisteminio jų taikymo programoje pristatymo bei informacijos, kaip konkrečių studijų metodų taikymas priklauso nuo dalyko tipo, ugdomų gebėjimų ir turinio.
2. Vertinimo sistemos kriterijai reikalauja išgryninimo. Dalis pateiktų vertinimo metodų labiau atitinka studijų, nei vertinimo metodus (pvz., koncepcijų žemėlapių, literatūros analizę ir kt.), todėl jų vertinimo funkcija gali būti nepakankamai aiški.

2.5. DĖSTYTOJAI

- *Programoje dirbančių dėstytojų skaičiaus, kvalifikacijos ir kompetencijos (mokslinės, didaktinės, profesinės) pakankamumo studijų rezultatams pasiekti įvertinimas.*

Programos dėstytojų sudėtis, kvalifikacija ir patirtis atitinka visus Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus, taikomus antrosios pakopos studijų programoms. Dėstytojų kiekis yra pakankamas – programoje dalyvaus 17 pagrindinių dėstytojų, iš kurių dauguma turi mokslo daktaro laipsnį arba yra pripažinti menininkai, tačiau visos programos vykdymui, įskaitant alternatyvius dalykus, numatyta net iki 33 dėstytojų, kurių dauguma yra aukštos kvalifikacijos. Tai užtikrina, kad visų numatytų studijų rezultatų bus siekiama efektyviai ir kryptingai. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad didžioji dalis dėstytojų dirba puse etato ar daugiau, o jų vidutinė pedagoginė bei profesinė patirtis siekia 18 metų ir daugiau, o inžinerijos srityje – net 25 metus.

Dėstytojų kolektyvas yra platus – atstovaujamos dizaino, vadybos ir inžinerijos sritys, įtraukiami kviestiniai dėstytojai iš užsienio universitetų bei industrijos. Ypatingai teigiamai vertintina partnerystė su Politecnico di Milano (POLIMI) – du svarbius programos turinio modulius dėstys šio universiteto atstovai, taip pat planuojamas platesnis jų įsitraukimas į kitų modulių įgyvendinimą. Be to, dėstytojų tarptautiškumas pasireiškia ir per kalbinę kompetenciją – 83 % dėstytojų turi C1 lygio anglų kalbos žinias, o likusiems sudaromos sąlygos pasiekti šį lygį iki studijų pradžios. Pabrėžtina, kad tai padaryti yra būtina,

atsižvelgiant į programos keliamus reikalavimus stojantiejiems, kurie privalo turėti C1 lygio anglų kalbos žinias.

Dėstytojai aktyviai vykdo mokslinę, meninę ir taikomąją veiklą, dalyvauja tarptautiniuose projektuose, konferencijose, publikuoja mokslo darbus, kuria ir pristato dizaino objektus parodose. Jie taip pat priklauso įvairioms tarptautinėms ir nacionalinėms organizacijoms, yra pripažinti ekspertai bei dažnai užima vadovaujančias pareigas dizaino institucijose ir įmonėse. Visa tai rodo įvairialypę numatomų dėstytojų patirtį, neapsiribojant tik akademinės veiklos patirtimi.

Programos apraše išskirtinas galimai neteisingai pateiktas dėstytojų pareigybių ir kvalifikacijos procentinis paskirstymas. Pvz., teigiama, kad 2 % pagrindinio tinklelio dėstytojų sudaro „kitos pareigos“, tai sudaro 0,34 žmogaus iš 17, kas nėra realu. Aprašo Dėstytojų dalyje yra ir daugiau tokio pobūdžio nurodyto procentinio paskirstymo netikslumų. Tokie netikslumai rodo, kad reikėtų peržiūrėti (arba geriau aprašyti) skaičiavimo metodiką ir patikslinti visus nurodytus šios aprašo dalies skaitinius duomenis.

Apibendrinant galima teigti, kad dėstytojų kolektyvas yra kompetentingas, patyręs ir pakankamas programos tikslams įgyvendinti bei formaliai atitinkantis II pakopos studijoms keliamus reikalavimus. Ypač išskirtina tarptautinė dimensija ir dėstytojų veiklos įvairovė. Tačiau reikėtų patikslinti kai kuriuos skaitinius rodiklius, kad būtų išvengta netikslumų vertinant dėstytojų sudėties struktūrą.

- *Sąlygų dėstytojų kompetencijoms tobulinti įvertinimas.*

Analizuojant studijų programos apraše pateiktą informaciją ir vizito į universitetą metu išgirstas dėstytojų refleksijas matoma, kad KTU yra taikomas nuoseklus ir stiprus darbuotojų kompetencijų tobulinimo modelis, grindžiamas nacionaliniais dokumentais bei vidinėmis universiteto tvarkomis. Aprašytas kompetencijų plėtojimas apima didaktikos, mokslinių tyrimų, užsienio kalbų ir specializuotų teminių sričių tobulinimą, kas sudaro tvirtą pagrindą aukštos studijų kokybės užtikrinimui ir prisideda kuriant palankią darbo aplinką patiems dėstytojams bei keliant jų pasitenkinimą darbu.

Institucija taiko nuoseklų požiūrį į dėstytojų tobulėjimą: veikia Mokymo ir mokymosi kompetencijų centras „EDU_Lab“, organizuojantis mokymus, konsultacijas, studijų kokybės dienas bei aktyviai dalyvaujantis studijų programų tobulinime. Dėstytojai skatinami įsitraukti į „Follow-up“ programą, naudoti inovatyvius mokymo metodus, o aktyviausi jų apdovanojami. Tokie sprendimai ne tik ugdo pedagogines ir metodines kompetencijas, bet ir prisideda prie motyvuojančios aplinkos kūrimo. Ypač vertinga, kad pateikti konkretūs mobilumo veiklų pavyzdžiai (pvz., vizitai į POLIMI), kurie rodo realų tarptautiškumo įgyvendinimą, neapsiribojant vien formalia galimybe kelti kvalifikaciją.

Reikšminga dalis skiriama mokslinės kvalifikacijos plėtojimui: dėstytojai dalyvauja mokslinėse stažuotėse, nacionaliniuose ir tarptautiniuose projektuose, o jų veiklos finansavimui taikomos įvairios programos (LMT, KTU fondai, Lietuvos mokslų akademija ir kt.). Taip pat aiškiai

reglamentuotas anglų kalbos mokymo procesas, leidžiantis užtikrinti dėstytojų kalbinių kompetencijų atitiktį tarptautinio bendradarbiavimo poreikiams, kas ypač aktualu numatomai vykdyti studijų programai, atsižvelgiant į jos stiprų tarptautinį pobūdį ir siekį studijoms priimti platų studentų ratą.

Skyriuje išskirtinai daug dėmesio skiriama dizaino srities kompetencijų gilinimui, bendradarbiaujant su tarptautiniais ir nacionaliniais partneriais, ypač POLIMI ir LDA, bei pasitelkiant NORDTEK tinklą. Tai aktualu daliai programos dėstytojų, dėstančių pagrindinius, didžiausią programos apimtį sudarančius dalykus, tačiau kryptingas kitų dalykų dėstytojų kompetencijų tobulinimas, atsižvelgiant į konkrečios programos specifiką ir poreikius lieka neaiškus.

Nors pateikiami konkretūs pavyzdžiai ir procentiniai rodikliai (pvz., 20 % MIDF dėstytojų dalyvauja mokymuose), bendras kiekybinis visų ketinamos vykdyti programos dėstytojų įsitraukimo į kompetencijų kėlimą vaizdas išlieka fragmentiškas.

Apibendrintai vertinant apraše pateiktą informaciją ir tiesiogiai bendraujant su programos dėstytojais, atsiskleidžia gerai organizuota, sistemingai įgyvendinama ir plačias galimybes ugdanti dėstytojų kompetencijų tobulinimo sistema, kuri potencialiai darys teigiamą poveikį studijų kokybei. Teigiamai išskirtinas nurodytas aiškus lėšų paskyrimas ir planavimas ateities kvalifikacijos kėlimo tikslams. Siekiant aiškiau parodyti universiteto kompetencijos tobulinimo sistemos poveikį konkrečiai analizuojamai studijų programai ir jos vykdymui suformuotam dėstytojų kolektyvui, būtų tikslinga pateikti daugiau apibendrintų duomenų apie apraše pateikiamo dėstytojų kolektyvo įsitraukimą į kompetencijų kėlimą, o ne tik bendrus MIDF personalo duomenis.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Dauguma dėstytojų turi mokslo daktaro laipsnį arba yra pripažinti menininkai, turintys ilgametę pedagoginę, mokslinę bei profesinę patirtį (vidutiniškai >18 metų), aktyviai vykdo taikomąją, mokslinę ir meninę veiklą.
2. Studijų procese dalyvauja tarptautiniai partneriai, įskaitant Politecnico di Milano dėstytojus. Numatomas kviestinių dėstytojų pritraukimas iš užsienio bei industrijos.
3. Išskirtinas numatomų dėstytojų geras kalbų mokėjimas, įgalinantis studijų procesą pilnai vykdyti anglų kalbą bei darantis programą pasiekiamą ir konkurencingą tarptautiniu mastu.
4. Aiškiai nurodomi ateities tikslai – iki 2027 m. bent 40 % programos dėstytojų planuojama įtraukti į kvalifikacijos kėlimo veiklas, tam skirtos lėšos. Tai leidžia vertinti institucijos pastangas prognozuojamu ir pamatuojamu būdu. Yra dedikuotas tai įgalinantis centras – „EDU Lab“.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Bendras veiklų apimties vertinimas lieka fragmentiškas. Trūksta apibendrinančių

duomenų apie visų programos dėstytojų įsitraukimo į kompetencijos tobulinimo veiklas intensyvumą.

2. Nors pateikti dėstytojų pareigybių ir kvalifikacijų procentai galėtų būti naudingi programos analizei, jie kelia abejonių dėl skaičiavimo metodikos ir atrodo netikslūs bei klaidinantys.

2.6. STUDIJŲ MATERIALIEJI IŠTEKLIAI

- *Programos fizinių, informacinių ir finansinių išteklių, leidžiančių užtikrinti efektyvų mokymosi procesą, tinkamumo ir pakankamumo įvertinimas.*

Remiantis apraše pateikta informacija ir realaus vizito į aukštąją mokyklą įspūdžiais, galima konstatuoti, kad Kauno technologijos universiteto materialinė bazė yra išskirtinai stipri ir įvairiapusė, leidžianti kokybiškai vykdyti numatytą studijų programą. Universitetas disponuoja plačiais ir šiuolaikiškais infrastruktūriniais ištekliais, kurie ne tik atitinka aukštas kokybės užtikrinimo normas, bet ir siūlo unikalius privalumus studijų kokybės požiūriu. Ypatingas dėmesys skiriamas studijų, mokslo ir praktinių veiklų integracijai, skatinant tarpdisciplininį bendradarbiavimą, inovacijas ir studentų praktinį įsitraukimą į kūrybines bei tiriamąsias veiklas.

Universiteto bendra materialinė bazė pasižymi dideliu auditorijų, laboratorijų, kompiuterinių klasių ir savarankiško darbo erdvių skaičiumi, kurios aprūpintos reikalinga įranga bei programine įranga. Mechanikos inžinerijos ir dizaino fakultetas (MIDF), kuriame planuojama vykdyti Programą, turi visas reikalingas sąlygas kokybiškoms studijoms – čia įrengtos specializuotos auditorijos kūrybiniams projektams, laboratorijos, dirbtuvės, erdvės studentų savarankiškam darbui ir bendradarbiavimui. Tokia infrastruktūra užtikrina ne tik teorinių, bet ir praktinių įgūdžių ugdymą, kas ypač svarbu dizaino krypties studijoms.

Ypatingai svarbi vieta programos kokybės užtikrinimui yra „M-Lab“ – modernus, tarpdisciplininis eksperimentinių ir prototipavimo laboratorijų centras. Šis centras, kuriame veikia net 12 mokslo kryptių laboratorijų, yra reikšminga inovacijų ekosistemos dalis ir svarbus universiteto mokslo bei studijų potencialo stiprinimo įrankis. Laboratorijoje „D-Lab“ vykdomos veiklos glaudžiai susijusios su dizaino kryptimi – nuo žiedinio dizaino iki eksperimentinio prototipavimo, apjungiant meno ir mokslo sintezę. Šios veiklos yra ne tik orientuotos į akademinę pažangą, bet ir atliepia realius verslo, tvarumo bei technologinių inovacijų poreikius. Į laboratorijos veiklas aktyviai įtraukiami studentai, suteikiant jiems galimybę praktiškai įgyvendinti savo projektus, tyrimus ar net kurti startuolius, pasitelkus mentorių pagalbą. Tokia integracija yra stipri prielaida studentų profesiniam augimui ir konkurencingumui darbo rinkoje.

Svarbus ir programos sėkmingam įgyvendinimui bei studijų koncepcijos atskleidimui ypač aktualus aspektas – KTU ir MIDF valdomos žiedinės ekonomikos dirbtuvės „Circular Makerplace Kaunas“, įgalinančios tiek studentų, tiek visuomenės įsitraukimą į žiedinės ekonomikos principus ir šiam tikslui aktualių dizaino procesų supratimą. Pažymėtina, kad šį

erdvė savo veiklą komunikuoja ir įsitraukimą skatina ne tik įstaigos viduje, bet ir yra atvira visuomenei, organizuoja kūrybines dirbtuves, renginius, mokymus, komunikuoja ir savo veiklą viešina socialiniais tinklais (nors ši komunikacija galėtų būti aktyvesnė ir nuoseklesnė).

Papildomą vertę kuria „Young Lab“ jaunųjų tyrėjų erdvė, skatinanti studentų įsitraukimą į tarpdisciplininius MTEPI projektus bei inovatyvius sprendimus. Kartu „Circular Makerspace“ ir „Fab Lab Kaunas“ dirbtuvės užtikrina išskirtines galimybes studentams savarankiškai tyrinėti, modeliuoti, eksperimentuoti ir įgyvendinti kūrybinius ar techninius projektus, naudodamiesi pažangia technologine įranga.

Kita svarbi universiteto stiprybė – modernios bibliotekos. Specializuota biblioteka „DesignLibrary Kaunas“ siūlo turtingą dizaino srities leidinių kolekciją ir funkcionalias darbo bei nedidelių renginių erdves. Ši biblioteka kartu veikia ir kaip dizaino bendruomenės kultūrinis centras, skatinantis studentų sąveiką su profesionalais. Taip pat visos KTU bibliotekos pasižymi erdvumu, patogumu, gausia elektroninių išteklių ir duomenų bazių pasiūla, atvira prieiga bei skaitmeninių paslaugų gausa. Bibliotekų paslaugos orientuotos ne tik į studijų, bet ir į mokslo bei pedagoginės veiklos palaikymą, taip pat užtikrinamas pritaikymas specialiųjų poreikių vartotojams.

Vertinant prieinamumo aspektus, pažymėtina, kad dauguma Programos vykdymui numatytų erdvių yra pritaikytos judėjimo negalią turintiems studentams ir darbuotojams: įrengti keltuvai, liftai, prieigos, specialios automobilių stovėjimo vietos. Tačiau dalis MIDF patalpų dar reikalauja papildomo dėmesio – būtina toliau siekti visapusiško fizinio prieinamumo visiems, užtikrinant galimybę nevaržomai dalyvauti studijų, mokslo ir darbo veiklose.

Atkreiptinas dėmesys, kad turint tokį platų materialinės bazės spektrą (įskaitant laboratorinę, kompiuterinę, programinę įrangą, patalpas ir su jomis susijusį įrengimą), svarbu numatyti atitinkamas lėšas jos atnaujinimui ir palaikymui, norint išlaikyti materialinės bazės aktualumą ir funkcionalumą ilgalaikėje perspektyvoje.

Apibendrinant, galima teigti, kad KTU materialinė bazė yra itin stipri, inovatyvi ir funkcionali. Ji suteikia ne tik tvirtą pagrindą kokybiškam studijų procesui, bet ir sudaro sąlygas studentų kūrybinei, tiriamajai ir profesinei saviraiškai. Tokia išplėtotą infrastruktūra neabejotinai prisidės prie ketinamos vykdyti programos pridėtinės vertės, patrauklumo studentui, konkurencingumo bei ilgalaikio tvarumo. Vis dėlto, būtina atsižvelgti į tolimesnes galimybes tobulinti ir nuosekliai gerinti dar likusius prieinamumo aspektus, kad studijų aplinka būtų vienodai draugiška visiems bendruomenės nariams. Pastebimas akivaizdus MIDF infrastruktūros netolygumas tarp skirtingų studijų vykdymo vietų universiteto komplekse.

- *Programos vykdymui reikalingų išteklių planavimo ir atnaujinimo įvertinimas.*

Kauno technologijos universiteto studijų išteklių planavimo ir atnaujinimo sistema pasižymi strateginiu nuoseklumu, gana aiškiu procesų pasiskirstymu ir įvairiapuse finansavimo struktūra. Universiteto taikomas modelis integruoja tiek ilgalaikį infrastruktūros planavimą, tiek operatyvų metinį poreikių peržiūrėjimą, kas leidžia lanksčiai ir tikslingai reaguoti į

besikeičiančius akademinės bendruomenės bei rinkos poreikius. Tokia planavimo sistema yra vienas iš svarbių veiksnių, užtikrinančių aukštą studijų kokybę.

Programos įgyvendinimui būtinos priemonės planuojamos ir atnaujinamos glaudžiai bendradarbiaujant studijų programos komitetui, MIDF administracijai ir KTU Žmogiškųjų išteklių departamentui, nors tikslus atsakomybių pasiskirstymas lėšų planavimo procese lieka ne iki galo aiškus. Pažymėtina, kad resursų poreikiai reguliariai derinami tiek studentų apklausų pagrindu, tiek individualiuose pokalbiuose su dėstytojais bei padalinių vadovais. Tai potencialiai užtikrina ne tik planavimo procesų įtraukumą, bet ir jų pagrįstumą.

Fakulteto materialinė bazė pasižymi išvystytu skaitmeninių ir fizinių išteklių tinklu. Fakultete veikia 7 kompiuterių klasės, kurios nuolat atnaujinamos pagal IT administratorių vertinimus. Kiekvieno semestro pradžioje papildomų priemonių poreikiai tikslinami apklausiant dėstytojus. Tokia sistema atrodo dinamiška ir potencialiai galinti užtikrinti greitą reagavimą į studijų materialinius poreikius, tačiau realus tokio operatyvumo įgyvendinimas atsižvelgiant į formalias biurokratinės ir institucinės lėšų paskirstymo procedūras kelia klausimų.

Materialinės bazės atnaujinimo planas (6.2 priedas) yra konkrečiai išdėstytas, su aiškiai numatytais sumomis, terminais ir tikslais. Be to, numatytos papildomos lėšos edukacinei aplinkai gerinti – kuriamos studentų poilsio ir darbo erdvės, investuojama į įrangos pritaikymą silpnaregiams bei neregiam. Šios iniciatyvos atspindi Universitetui svarbius įtraukties ir socialinės atsakomybės principus. Teigiamai išskirtinas ir dedikuotų lėšų personalo kvalifikacijos kėlimui planavimas ir skyrimas dviem–trimis metams į priekį.

Apibendrinant, išteklių planavimo sistema yra gana aiški, sisteminga, atvira studentų bei darbuotojų įtraukimui, o materialinės bazės plėtra paremta konkrečiais finansiniais ir laiko principais. Šios sąlygos sudaro palankų pagrindą ilgalaikiai programos kokybei užtikrinti.

Pagrindiniai srities išskirtinumas:

1. KTU ir MIDF disponuoja įvairialype materialine baze: auditorijomis, laboratorijomis, kompiuterinėmis klasėmis ir savarankiško darbo erdvėmis, kurios atitinka aukštos kokybės studijų vykdymo poreikius.
2. M-Lab laboratorijų centras: modernus, tarpdisciplininis tyrimų ir prototipavimo centras, ypač svarbus planuojamai programai, užtikrinantis kūrybinę, eksperimentinę ir mokslinę veiklą.
3. „Circular Makerspace Kaunas“ dirbtuvės gerai konceptualiai atskleidžia ketinamą vykdyti studijų programą ir yra potencialiai svarbus jos komunikacijos kanalas visuomenei, jei būtų tinkamai panaudotas šiems tikslams.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Didelis materialinės bazės kokybinis netolygumas. Ne visos MIDF patalpos pilnai pritaikytos specialiuosius poreikius turintiems asmenims. Nors didelė dalis erdvių

yra gerai pritaikytos, kai kurios vis dar reikalauja atnaujinimo, siekiant pilno fizinio prieinamumo.

2. Potencialiai nepakankama dinamika reaguojant į sparčiai besikeičiančius technologinius poreikius. Nors planavimas vykdomas reguliariai, valdant didelę, paskirstytą ir įvairialypę materialinę bazę, galimi iššūkiai užtikrinant pakankamai greitą atnaujinimą sparčiai kintančiose srityse (pvz., skaitmeninėse dizaino technologijose, prototipavimo įrangoje ir t.t.).

2.7. STUDIJŲ KOKYBĖS VALDYMAS IR VIEŠINIMAS

- *Studijų vidinio kokybės užtikrinimo sistemos veiksmingumo įvertinimas.*

Analizuojant vidinę studijų kokybės užtikrinimo sistemą, ji yra apibrėžta Vidinės studijų kokybės užtikrinimo sistemos apraše, kuris yra lengvai prieinamas Universiteto tinklalapyje. Programos apraše nurodoma, kad sistema yra pagrįsta pagrindinėmis ES aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo nuostatomis, gairėmis, ES aukštojo mokslo politikos dokumentais, Europos kvalifikacijų sandaros aprašu, Europos standartais, gairėmis bei pagrindiniais Lietuvos Respublikos aukštąjį mokslą reglamentuojančiais įstatymais ir teisės aktais. Universitete yra įdiegtas studijų valdymo modelis, kuris apibrėžtas ir Universiteto puslapyje.

Universitete vykdomas kompleksinis studijų programų valdymas, kuris atliekamas per skirtingus universiteto organus; jų atsakomybės paskirstytos ir reglamentuotos. Vidinės studijų kokybės stebėsenai naudojami Universiteto informacinėse sistemose kaupiami ir analizuojami duomenys apie studentų priėmimą, pažangą ir rezultatus, absolventų karjeros kelią, dėstytojų veiklos kokybę, kvalifikaciją ir kompetencijų tobulinimą, studijų infrastruktūrą, taip pat yra renkamas studentų grįžtamasis ryšys apie studijas ir studijų programas.

Studijų kryptių ir programų valdymas vykdomas pagal Universiteto dokumentus, kurie yra viešai prieinami, ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu bei kitais su aukštojo mokslo reglamentavimu susijusiais teisės aktais. Numatoma, kad studijų krypties realizavimą užtikrins Mechanikos inžinerijos ir dizaino fakultetas, pasitelkiant Fakulteto tarybą ir dekaną bei Fakulteto studijų komitetą. Už studijų krypties ir programos turinį ir vykdymo atitiktį su Universiteto ir išorės tvarkomis atsakys Dizaino krypties studijų programos komitetas. Nuolatinį studijos programos vykdymą ir priežiūrą numatoma vykdyti jungtiniam Universiteto ir Politecnico di Milano programos komitetui, įtraukiant išorinius socialinius partnerius, studentų atstovus bei dėstytojus. Siekis, kurti programą, bendradarbiaujant su kita Aukštąja mokykla yra išskirtinumas, visgi, skatintina įtraukti ir kitų Aukštųjų mokyklų, apsvarstant didesnę studentų įtrauktį pagal judumo programas, kad studentai turėtų daugiau galimybių rinktis. Apraše teigiama, kad užtikrinant studijų kokybę, daug dėmesio skiriama dėstytojų kompetencijų tobulinimui, o vizito metu paklausus, kiek dėstytojų, iš vizito metu dalyvavusių, įsitraukia į kompetencijų tobulinimo programas, apie du trečdaliai atsakė, kad įsitraukia, kas yra sveikintina.

Apibendrinant, studijų vidinio kokybės užtikrinimo sistema yra kompleksinė, nuosekli, sveikintinas siekis visos studijų programos priežiūrą vykdyti su kitu Universitetu - partneriu.

- *Socialinių dalininkų (studentų ir kitų suinteresuotų šalių) įtraukimo į vidinį kokybės užtikrinimą veiksmingumo įvertinimas.*

Socialiniai dalininkai (studentai ir kitos suinteresuotos šalys) yra veiksmingai įtraukiami į vidinės kokybės užtikrinimo procesus. Socialiniai partneriai yra įtraukiami ir dalyvauja studijų programos rengimo, kokybės vertinimo ir užtikrinimo procesuose. Vizito metu pastebėtas socialinių partnerių aktyvus įsitraukimas. Kiekvienas turi aiškią kryptį, kokio specialisto reikia partnerio konkrečioje darbo srityje. Svarbu pažymėti, kad dalis socialinių partnerių jau vykdo projektus į kuriuos įsitraukia kitų studijų programų Universiteto studentai, vyksta aktyvus bendradarbiavimas. Socialiniai partneriai kviečia studentus praktikai, veda paskaitas apie galimybes po studijų, rodo būsimas darbo vietas ir vykstantį darbą. Pagirtina, kad studentai yra įtraukiami į vidines studijų kokybės užtikrinimo veiklas per visų lygių Universiteto valdymo organus, komisijas ir komitetus, o studentų interesams atstovauja Universiteto bei fakultetų studentų atstovybė. Universitete veikia ir Alumnų centras, alumnai dalyvauja Universiteto renginiuose, o esant poreikiui, yra kviečiami išsakyti savo poziciją aktualiais klausimais.

Apraše teigiama, kad siekiant geresnės studijų kokybės, suinteresuotųjų šalių grįžtamasis ryšys apima studentų, dėstytojų, darbuotojų, alumnų, darbdavių atsiliepimus ir vertinimus, kurie vykdomi įvairių metodikų apklausomis tokių kaip apskritųjų stalų diskusijos, studijų modulių ir dėstymo kokybės vertinimas, semestro vidurio studijų modulių kokybės vertinimas, studijų programos kokybės vertinimas, ir kitos. Vizito metu uždavus klausimą, kiek procentaliai antrosios pakopos studentų pateikia grįžtamąjį ryšį buvo atsakyta, kad 60–80 proc. studentų atsako į apklausas. Nors aprašoma, kad studijų apklausų grįžtamojo ryšio rezultatai, yra prieinami Akademinėje informacinėje sistemoje ir Universiteto interneto tinklalapyje ktu.edu, tačiau universiteto interneto tinklalapyje galima rasti tik 2021–2022 m.m. studentų pasitenkinimo socialine aplinka apklausos vertinimo ataskaitą, kurią užpildė 853 studentai iš maždaug 9000 studijuojančiųjų Universitete, kas yra mažiau nei 10 procentų. 2024–2025 m.m. dėstytojų apklausą apie studijų kokybės ir kvalifikacijos kėlimo klausimus, į kurią įsitraukė 196 dėstytojai iš universitete dirbančių 648, kas yra 30,25 procento. Todėl 60–80 proc. visų studentų įsitraukimas į apklausų pildymą tampa abejotinu. Svarbu pažymėti, kad Universitetas nuo 2018 metų yra apibrėžęs studijų apklausų organizavimo, vykdymo ir rezultatų analizės metodiką. Sveikintina, kad Universitete vykdomų suinteresuotųjų šalių grįžtamojo ryšio rezultatai kiekvieną semestrą yra pristatomi rektorate ir Studentų atstovybėje, svarstomi Fakultetų studijų kokybės ir kryptinių studijų programų komitetuose. Svarbu, kad Suinteresuotosios šalys su apklausų, susijusių su studijų programų kokybe, rezultatais gali susipažinti Universiteto Akademinės informacinės sistemos apklausų posistemėje, vis tik siūlytina tokią informaciją talpinti Universiteto viešajame tinklalapyje, kad statistika būtų prieinama visiems esamiems ir būsimiems studentams bei kitoms suinteresuotoms šalims.

Apibendrinant, socialiniai dalininkai, yra suinteresuoti studijų programos atsiradimu, prisideda prie studijų proceso, ir yra įtraukti į vidinio kokybės užtikrinimo procesus.

Pagrindiniai srities išskirtinumi:

1. Duomenimis grįsta kokybės stebėseną, nuolat kaupiant informaciją pagal aktualius kriterijus pasitelkiant apklausų ir kitas priemones.
2. Tarptautinis ir tarpinstitucinis bendradarbiavimas, siekiant užtikrinti studijų programos kokybę ir vykdymą bendradarbiaujant su Politecnico di Milano, socialiniais partneriais, studentais ir dėstytojais.
3. Pažymėtinas aktyvus socialinių dalininkų ypač socialinių partnerių įsitraukimas į studijų procesą, vedant paskaitas, siūlant praktikos vietas studentams, prisidedant prie studijų programos kūrimo.
4. Aktyvus dėstytojų įsitraukimas į kompetencijų kėlimo programas.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Platesnis Aukštųjų mokyklų ir mobilumo programų įtraukties skatinimas. Nors bendradarbiavimas su Politecnico di Milano – stiprus privalumas, tačiau verta įtraukti ir kitas aukštąsias mokyklas, užtikrinant studentams galimybę rinktis.
2. Reikalingas nuoseklesnis ir atsparesnis metodikos taikymas ir aiški ataskaitų sklaida apklausų duomenų prasme, kad būtų išvengta prieštarų nuomonių, dėl suinteresuotųjų šalių įsitraukimo į apklausas. Publikuoti naujausių semestrų studentų, dėstytojų, alumnų ir darbdavių apklausų rezultatus Universiteto viešajame tinklalapyje, ne tik akademinėje informacinėje sistemoje.
3. Toliau skatinti dėstytojus įsitraukti į kompetencijų kėlimo programas, ir užtikrinti, kad reikiamas žinių lygis (kaip anglų k. mokėjimo lygis ir kt.) nebūtų žemesnis, nei yra reikalaujama iš studentų.

III. REKOMENDACIJOS

Rekomendacijos, į kurias aukštoji mokykla turi atsižvelgti per 10 d. d. nuo išvadų projekto gavimo dienos:

1. Programos tikslas koreguotinas. **Programos rengėjai per 10 darbo dienų pateikė atnaujintą programos tikslą – „parengti specialistus, gebančius kurti į tvarią ateitį orientuotus produktus, paslaugas ir jų sistemas bei taikyti integruotas sisteminio dizaino ir tvarumo kompetencijas dirbant įvairiuose pramonės sektoriuose ir tarpdisciplininuose kontekstuose“.**
Rekomendacija įgyvendinta, tačiau lieka siūlymas ateityje apsvarstyti (programa tarpkryptinė ir būtų tikslinga įvardinti koks specialistas rengiamas), kad rengiamas dizaino specialistas.
2. Dalį studijų rezultatų reikia tikslinti.
Rekomendacija įgyvendinta.

Kitos rekomendacijos:

1. Didinti dizaino, meno, vadybos, ekonomikos ir aplinkos inžinerijos bendrų, tarpkryptinių meno / mokslo projektų skaičių.
2. Užtikrinti, kad dėstytojai pasiektų C1 anglų kalbos lygį iki studijų programos vykdymo pradžios, kai yra reikalavimas studentams būti pasiekusiems šį lygį iki studijų pradžios.
3. Kandidatams, kurie atliks papildomas 30–60 kreditų studijas, trūksta skatinimo, verta apsvarstyti stipendijų ar balų priedų sistemos plėtrą tokiems studentams.
4. Abejotina, ar esami dabartinės psichologinės paramos įrankiai Universitete yra pakankami. Rekomenduotina padidinti psichologinės pagalbos studentams prieinamumą.
5. Apraše yra pateiktas procentinis studijų metodų paskirstymas moduluose, tačiau trūksta sisteminio jų taikymo programoje pristatymo bei informacijos, kaip konkrečių studijų metodų taikymas priklauso nuo dalyko tipo, ugdomų gebėjimų ir turinio – reikia tikslinti.
6. Vertinimo sistemos kriterijai reikalauja išgryninimo. Dalis pateiktų vertinimo metodų labiau atitinka studijų, nei vertinimo metodus (pvz., koncepcijų žemėlapių, literatūros analizę ir kt.), todėl jų vertinimo funkcija gali būti nepakankamai aiški.
7. Nors pateikti dėstytojų pareigybių ir kvalifikacijų procentai galėtų būti naudingi programos analizei, jie kelia abejonių dėl skaičiavimo metodikos ir atrodo netikslūs bei klaidinantys – teikiant analizėms reiktų pateikti tikslius skaičius.
8. Didelis materialinės bazės kokybinis netolygumas. Ne visos MIDF patalpos pilnai pritaikytos specialiuosius poreikius turintiems asmenims. Nors didelė dalis erdvių yra gerai pritaikytos, kai kurios vis dar reikalauja atnaujinimo, siekiant pilno fizinio prieinamumo.
9. Potencialiai nepakankama dinamika reaguojant į sparčiai besikeičiančius technologinius poreikius. Nors planavimas vykdomas reguliariai, valdant didelę, paskirstytą ir įvairialypę materialinę bazę, galimi iššūkiai užtikrinant pakankamai greitą atnaujinimą sparčiai kintančiose srityse (pvz., skaitmeninėse dizaino technologijose, prototipavimo įrangoje ir t.t.). Rekomenduojama užtikrinti šiuolaikinių skaitmeninių įrankių dizainui ir prototipavimui atnaujinimą.

10. Platesnis Aukštųjų mokyklų ir mobilumo programų įtraukties skatinimas. Nors bendradarbiavimas su Politecnico di Milano – stiprus privalumas, tačiau verta įtraukti ir kitas aukštąsias mokyklas, užtikrinant studentams galimybę rinktis.
11. Reikalingas nuoseklesnis ir atsparesnis metodikos taikymas ir aiški ataskaitų sklaida apklausų duomenų prasme, kad būtų išvengta prieštarų nuomonių, dėl suinteresuotųjų šalių įsitraukimo į apklausas. Publikuoti naujausių semestrų studentų, dėstytojų, alumnų ir darbdavių apklausų rezultatus Universiteto viešajame tinklalapyje, ne tik akademinėje informacinėje sistemoje.

IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS

KTU ketinama vykdyti studijų programa *Dizainas tvariai ateičiai* vertinama teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balai
1	Studijų tikslai, rezultatai ir turinys	3
2	Mokslo (meno) ir studijų veiklos sąsajos	4
3	Studentų priėmimas ir parama	4
4	Studijavimas, studijų pasiekimai ir absolventų užimtumas	3
5	Dėstytojai	4
6	Studijų materialieji ištekliai	4
7	Studijų kokybės valdymas ir viešinimas	3
	Iš viso:	25

1-Nepatenkinamai (sritis netenkina minimalių reikalavimų, yra esminių trūkumų, dėl kurių krypties studijos negali būti vykdomos)

2-Patenkinamai (sritis tenkina minimalius reikalavimus, yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

3-Gerai (sritis plėtojama sistemškai, be esminių trūkumų)

4-Labai gerai (sritis vertinama labai gerai nacionaliniame kontekste ir tarptautinėje erdvėje, be jokių trūkumų)

5-Išskirtinės kokybės (sritis vertinama išskirtinai gerai nacionaliniame kontekste ir tarptautinėje erdvėje)

Ekspertų grupės vadovas: Prof. Rimantas Plungė